

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Серія:
всесвітня історія,
спеціальні історичні дисципліни,
краєзнавство

Матеріали до біобібліографії
вчених України

СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
ТАРАНЕЦЬ

Київ
2020

Сергій Васильович Таранець. Матеріали до біобібліографії вчених України / вступ. ст. Ф. Х. Шевчук; упоряд. Ю. Б. Нетреба. – Київ, 2020. – 72 с., іл.

У виданні представлено біобібліографічний покажчик праць українського історика, етнографа, джерелознавця, археографа С. В. Таранця. Покажчик уміщує повний хронологічний перелік праць дослідника по 2020 рік (до дня народження). Наведено також відомості про основні віхи життя й діяльності, наукові, науково-популярні та публіцистичні праці, список публікацій, присвячених ученому.

Видання рекомендовано для дослідників всесвітньої історії, спеціальних галузей історичної науки, історії російського старообрядства, російської традиційної культури та краєзнавства Поділля.

ISBN 978-966-02-9207-9

© Ф. Х. Шевчук, автор вступ. статті, 2020
© Ю. Б. Нетреба, упорядник, 2020

Основні дати життя й діяльності С. В. Таранця

- 1970** Народився 13 лютого 1970 р. в с. Куренівка Чечельницького району Вінницької області.
- 1985** Закінчив Куренівську восьмирічну школу, с. Куренівка. Направлений на навчання в Балтське педагогічне училище колгоспом ім. М. І. Калініна, с. Вербка Чечельницького району Вінницької області.
- 1985–1989** Навчання в Балтському педагогічному училищі, м. Балта Одеської області.
- 1989** Закінчив Балтське педагогічне училище за спеціальністю – учитель молодших класів, вихователь. Вступив на історичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. Направлений на роботу в бригаду № 1 колгоспу ім. М. І. Калініна на посаду вихователя дитячого садка, с. Вербка Чечельницького району Вінницької області.
- 1989–1991** Служба в Збройних силах Союзу Радянських Соціалістичних Республік.
- 1991** Командир відділення військової частини № 92555 Московського воєнного округу. Присвоєно військове звання старшого сержанта. Нагороджений Почесною грамотою командування військової частини № 92555 Московського воєнного округу за відмінні успіхи в бойовій та політичній підготовці, зразкову дисципліну та бездоганну службу в рядах Збройних сил СРСР (м. Наро-Фомінськ, Московська область, Росія).
- 1992** Прийнятий на роботу вихователем групи подовженого дня Вербської середньої школи, с. Вербка Чечельницького району Вінницької області.

- 1993** Призначений учителем образотворчого мистецтва Вербської загальноосвітньої школи I–III ступенів, с. Вербка Чечельницького району Вінницької області.
- 1994** Призначений учителем історії та правознавства Куренівської загальноосвітньої школи I–II ступенів, с. Куренівка Чечельницького району Вінницької області.
- 1994–1995** Педагог-організатор дитячого колективу Куренівської загальноосвітньої школи I–II ступенів.
- 1995** Ініціатор та учасник встановлення пам'ятних знаків на місцях старообрядських монастирів у с. Куренівка Чечельницького району Вінницької області.
Домігся скликання сесії Куренівської сільської ради, на якій одногосно підтримали ідею встановити пам'ятні знаки на місцях старообрядських монастирів.
- 1997** Закінчив історичний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова за спеціальністю – історик, викладач історії.
Засновник та керівник шкільного краєзнавчого музею в с. Вербка Чечельницького району Вінницької області.
Вступив до аспірантури Інституту української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України.
- 1997–2000** Навчання в аспірантурі Інституту української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України.
- 1998** Отримав благословення єпископа Саватія Київського та всієї України Руської Православної Старообрядської Церкви на збір матеріалу з історії та культури старообрядства.
Започаткував проведення історико-археологічних та етнографічних експедицій у місця компактного проживання російських старообрядців в Україні та суміжних з нею державах.
Під час проведення експедиції в с. Краснянка Тиврівського району Вінницької області отримав найдавніший стародрук – Триодь Пісню кінця XVI ст.

- Отримав Триодь Цвітну середини XVII ст. з автографом видатного державного діяча Московської Русі князя, боярина Бориса Олександровича Репніна. с. Круги Тиврівського району Вінницької області.
- 2000** Закінчив аспірантуру Інституту української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України.
Призначений на посаду завідувача наукового архіву Інституту української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України.
Учасник Першого установчого Всеросійського з'їзду старообрядців Руської Православної Старообрядської Церкви. м. Москва, Росія.
Відряджений до м. Санкт-Петербурга для роботи з фондами Російського державного історичного архіву, Російської національної бібліотеки, Бібліотеки Російської академії наук та Музею історії релігії.
- 2002** Призначений на посаду наукового співробітника відділу джерел з історії України XIX – початку XX ст. Інституту української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України.
Відрядження в м. Санкт-Петербург в Російську національну бібліотеку.
У ході експедиції отримав рукописне Послання 1722 року старця Павла в слободу Зибку, смт Добрянка Ріпкинського району Чернігівської області.
- 2003** Присуджено вчений ступінь кандидата історичних наук за дисертацію «Джерела з історії старообрядства Правобережної України кінця XVIII – початку XX ст.» за спеціальністю – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни.
- 2004** Призначено стипендію для молодих учених Президії НАН України.
Видано монографію «Старообрядчество города Киева и Киевской губернии».

Виявлено рукописний Синодик Куренівських старообрядських монастирів в с. Куренівка Чечельницького району Вінницької області.

Робота у відділі рукописів Російської державної бібліотеки (м. Москва).

Експедиція в Київську область та Чорнобильську зону відчуження на місця розташування Чорнобильського Пустинно-Нікольського та Замошенського Казанського монастирів.

Проведено громадську роботу з мешканцями населених пунктів Вінницької області, зокрема сіл Чечельницького району – Жабокрички, Каташина, Бондурівки, Дохни та Чечельника і Піщанського району – Рудниці та Ставок з приводу збереження функціонування вузькоколійки Гайворон – Рудниця Одеської залізниці.

Звернення до міністра транспорту України Г. М. Кірпи з приводу ліквідації вузькоколійки Гайворон – Рудниця Одеської залізниці щодо збереження її функціонування та подальшого розвитку.

Відповідь заступника генерального директора Укрзалізниці М. В. Мостового щодо вишукування можливостей збереження функціонування вузькоколійки Гайворон – Рудниця та створення спільної комісії Міністерства транспорту України, державних адміністрацій Вінницької та Кіровоградської областей, управління Одеської залізниці та органів місцевого самоврядування стосовно вивчення ситуації транспортного сполучення у Вінницькій та Кіровоградській областях.

Лист президентові України В. А. Ющенку про збереження та подальший розвиток вузькоколійки Гайворон – Рудниця Одеської залізниці.

Подяка голови Чечельницької районної державної адміністрації Вінницької області О. Б. Кифоренка за допомогу у вирішенні питання про збереження функціонування вузькоколійки Гайворон – Рудниця.

2005 Призначений на посаду старшого наукового співробітника відділу джерел з історії України XIX – початку XX ст. Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України.

Відраджений в Наукову бібліотеку Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова для роботи у відділі рідкісних книг та рукописів.

Участь у IV Міжнародному науковому симпозиумі «Культура російських липован у національному та міжнародному контексті» (м. Браїла, Румунія).

Зустріч з начальником Одеської залізниці В. С. Алейником з приводу збереження функціонування вузькоколійки Гайворон – Рудниця.

Відповідь начальника Головного управління перевезень Укрзалізниці В. С. Алейника щодо збереження діяльності вузькоколійки.

2006 Видав 1-й том зібрання документів «Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей XIX – первой половины XX вв.».

Голова оргкомітету I Міжнародної науково-практичної конференції «Доля старообрядства за радянської доби. (До 300-річчя переселення російських старообрядців на територію Правобережної України та 75-річчя часу трагічної руйнації Куренівських старообрядських монастирів)».

Учасник Всеросійської наукової конференції до 40-річчя польових археографічних досліджень Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова (м. Москва, Росія).

Здійснено консультацію по архівних установах України для вчених Віденського університету.

Описано колекцію стародруків і рукописів, сформовану в результаті проведення історико-археографічних та етнографічних експедицій.

Закінчив VI школу-семинар підвищення кваліфікації співробітників, які розпочинали роботу з кириличними рукописними та друкованими книжковими пам'ятками XV–XVII ст. (м. Ростов Великий, Росія).

Обраний головою ради гуртожитку № 2 НАН України. Автор звернення до президента НАН України, академіка НАН України Б. Є. Патона з приводу допущених ДЖКП НАН України зловживань до науковців, які проживали в гуртожитках НАН України, стосовно їхнього відселення. Організатор акції протестів мешканців гуртожитків НАН України за збереження гуртожитків у структурі НАН України.

Звернення до народного депутата України А. В. Шкіля щодо виявлених порушень, допущених ДЖКП НАН України при формуванні тарифів за комунальні послуги та реєстрації молодих учених, які проживають в гуртожитках НАН України.

2007 Головний редактор збірника наукових праць та матеріалів «Доля старообрядства в ХХ – на початку ХХІ ст.: історія та сучасність».

Видруковано монографію «Джерела з історії старообрядства Правобережної України кінця XVIII – початку ХХ ст.».

Зібрано свідчення про кількість жертв Голодомору в с. Куренівка Чечельницького району Вінницької області.

Звернення до народного депутата України Г. Ф. Гармаш щодо безпідставних та масштабних вирубок лісів та лісонасаджень у Чечельницькому районі Вінницької області.

2008 Відрядження до Молдови. Робота в Національному архіві Республіки Молдова та Науковій бібліотеці Академії наук Молдови. Експедиція в с. Кунича Флорештського району, Молдова.

Виступив з критикою органів внутрішніх справ у міжнародному громадсько-політичному тижневику «Дзеркало

тижня» щодо збереження старовинних старообрядських ікон та святинь в Україні.

Участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Старообрядство: історія та сучасність» (м. Санкт-Петербург, Росія).

Отримав раритетне видання Часовника 1634 року в с. Борсків Тиврівського району Вінницької області.

Відповідь начальника Одеської залізниці І. Ю. Левицького щодо збереження руху поїздів на ділянці залізниці Гайворон – Рудниця.

2009 Учасник II Міжнародної наукової конференції «Мова, книга та традиційна культура пізнього Російського Середньовіччя у житті свого часу, у науці, музейній та бібліотечній справі ХХІ ст.» (м. Москва, Росія).

Звернення до народного депутата України В. С. Марущенка з приводу масових крадіжок старовинних ікон та книг зі старообрядських храмів у Вінницькій, Київській, Кіровоградській, Одеській та Чернівецькій областях. Відповідь заступника начальника Головного слідчого управління МВС України Г. В. Критьєва про з'ясування наведених у листі фактів та відкриття досудового слідства щодо розкриття цих злочинів і розшуку викраденого майна.

Нагороджений медаллю «Столетие дарования свободы вероисповедания в России. 1905–2005 гг.» та Почесною грамотою Руської Православної Старообрядської Церкви за цикл публікацій, присвячених історії та культурі старообрядства України та Росії (м. Москва, Росія).

Звернення до народного депутата України Г. О. Задирка щодо з'ясування подальшого функціонування вузькоколійки Гайворон – Рудниця та відповідь із цього приводу першого заступника міністра транспорту та зв'язку України В. Шевченка про продовження утримування вузькоколійки.

- 2010** Присуджено вчене звання старшого наукового співробітника.
Відрядження в Білорусь. Робота у Ветківському музеї народної творчості (м. Ветка, Гомельська область, Білорусь).
Лекція для студентів-релігієзнавців Києво-Могилянської академії.
Сформовано колекцію рукописів та стародруків, яка нараховує близько 150 примірників кінця XVI – другої половини XX ст., отриманих під час проведення польових експедицій.
- 2011** Голова оргкомітету II Міжнародної науково-практичної конференції: «Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність».
Організував школу-семинар підвищення кваліфікації співробітників бібліотек, музеїв і архівів України, які працювали з книжковими пам'ятками кириличного шрифту XVI–XVII ст., що мають загальнослов'янське значення (м. Вінниця).
Виставка у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї: «З історії старообрядських громад Вінниччини» (м. Вінниця).
Звернення до народного депутата України Т. В. Черновола щодо реконструкції вузькоколійки Гайворон – Рудниця Одеської залізниці.
- 2012** Публікація 1-го тому фундаментальної монографії «Старообрядчество в Российской империи (конец XVII – начало XX вв.) / под ред. члена-корреспондента НАН Украины Г. В. Боряка».
Здійснено історико-етнографічну експедицію по старовірських поселеннях Житомирської та Київської областей (разом з аспірантом історичного факультету Житомирського державного педагогічного університету А. О. Сичевським).

- Сформовано дев'ятитисячну колекцію фотографій кінця XIX – початку XXI ст., отриманих під час проведення історико-археографічних та етнографічних експедицій.
- 2013** Публікація 2-го тому фундаментальної монографії «Старообрядчество в Российской империи (конец XVII – начало XX вв.) / под ред. члена-корреспондента НАН Украины Г. В. Боряка».
Сформовано колекцію одягу росіян, яка нараховує близько 100 одиниць зберігання кінця XIX – початку XXI ст., отриманих під час проведення експедицій.
Створено колекцію з предметів побуту та знарядь праці старообрядців, яка нараховує близько 130 одиниць зберігання кінця XIX – першої половини XX ст.
- 2014** Обраний членом Комісії з дослідження старообрядства при Міжнародному комітеті славістів.
Опублікував монографію «Історія села Куренівка (кінець XVII – початок XXI ст.)».
Учасник телепрограми «Підроблена історія. Поморские ответы» на загальноукраїнському каналі «Мега».
Створено наукову бібліотеку й архів Музею історії та культури старообрядства України, яка нараховує близько 4 тис. одиниць зберігання.
- 2015** Присуджено вчений ступінь доктора історичних наук за дисертацію «Старообрядство в соціокультурному просторі Російської імперії наприкінці XVII – на початку XX ст.» за спеціальністю – всесвітня історія.
Видав 2-й том зібрання документів «Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей XIX – первой половины XX вв.».
Сформовано колекцію церковного начиння та ікон старообрядців першої половини XVIII – початку XX ст., отриманих під час проведення польових експедицій.
- 2016** Укладено каталог спеціалізованої наукової бібліотеки Музею історії та культури старообрядства України.

Відрядження до Японії. Лекції в Японському товаристві дослідників старообрядства: «Старообрядство в соціокультурному просторі Російської імперії наприкінці XVII – на початку XX ст.», у Центрі слов'янсько-свразійських досліджень Університету Хоккайдо: «Старообрядство в Україні наприкінці XVII – на початку XX ст.» (м. Саппоро, Японія), в Інституті філології Університету Осаки: «Російські старообрядці в Україні в XX – на початку XXI ст.» (м. Осака, Японія).

Організатор та учасник українсько-японської експедиції по старообрядських громадах Вінницької, Хмельницької та Чернівецької областей.

Презентація монографії «Історія села Куренівка (кінець XVII – початок XXI ст.) в Чечельницькій районній державній адміністрації Вінницької області.

Видав альбом «Подольє. Традиционная культура и повседневная жизнь русских старообрядцев в XX – начале XXI вв. / отв. ред. член-корреспондент НАН Украины Г. В. Боряк».

2017 Виставка і Круглий стіл у Вінницькому краєзнавчому музеї «Традиційна культура та повсякденне життя російських старообрядців Поділля другої половини XVII–XX ст.» (разом з Вінницьким обласним краєзнавчим музеєм).

Призначений членом комісії Київського регіонального комітету профспілки працівників НАН України з питань перевірки санітарно-технічного стану гуртожитків НАН України.

2018 Виголосив доповідь «Історико-археографічні й етнографічні експедиції Музею історії та культури старообрядства України в 1998–2017 роках: завдання, методика, результати» на XVI Міжнародному конгресі славистів (м. Белград, Сербія).

Упорядкував 1-й том словника «Старообрядоведение. Энциклопедический и библиографический словарь.

Исследователи истории и культуры старообрядчества второй половины XX – начала XXI вв.». До XVI Міжнародного з'їзду славистів в м. Белграді.

Нагороджений дипломом переможця Конкурсу на краще книжкове видання НАН України в номінації «Науково-популярні видання» за альбом «Подольє. Традиционная культура и повседневная жизнь русских старообрядцев в XX – начале XXI вв.».

2019 Видав 3-й том зібрання документів «Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей конца XVIII – XX вв.».

Доповідь на пленарному засіданні: «Старообрядознавство в науковій діяльності професора І. В. Поздєєвої» на IV Міжнародній науковій конференції «Мова, книга і традиційна культура пізнього Російського Середньовіччя в науці, музейній та бібліотечній роботі» (м. Москва, Росія).

Участь у Міжнародній науковій конференції до Дня слов'янської писемності та культури «Славістика й україністика: взаємне посилення розвитку» з доповіддю «Археографічні експедиції в СРСР у галузі старообрядознавства в 40–90-х рр. XX ст.» (м. Київ).

У Токіо видано колективну монографію «Російське старообрядство: історія та культура».

Нагороджений грамотою Чечельницької районної державної адміністрації та районної ради Вінницької області за значний особистий внесок у дослідження історії і культури району, збереження традицій, активну життєву позицію та з нагоди відзначення 28-ї річниці незалежності України.

Його мала батьківщина – невелике с. Куренівка, що в Чечельницькому районі на Вінниччині. Далі на південь – то вже Одещина, але все одно ще Поділля. Недарма ж у нинішні часи звичну для всіх назву м. Котовськ змінили на Подільськ. У самого Сергія життя також пов'язане із сусідньою областю.

Народився він 13 лютого 1970 року в родині службовців Василя Йосиповича та Олександри Андріївни Таранців. Закінчивши школу в рідному селі, вступив до Балтського педагогічного училища за спеціальністю – «учитель молодших класів, вихователь». Вибір зумовлений тим, що це найближчий навчальний заклад, де можна було здобути фах педагога. Однак після закінчення училища молодого вчителя чекала служба у війську – ракетних військах стратегічного призначення Збройних сил СРСР, де дослужився до звання старшого сержанта та посади командира відділення.

Педагогічний стаж Сергія Васильовича вимірюється 1992–1997 роками, коли він працював вихователем групи подовженого дня та вчителем образотворчого мистецтва у Вербській загальноосвітній школі I–III ступенів, а також учителем історії та правознавства в рідній Куренівській ЗОШ I–II ступенів. Але дуже часто так буває, що майбутню долю людини визначає випадковість. Так сталося і з ним.

Під час навчання на історичному факультеті Одеського університету ім. І. І. Мечникова темою курсової роботи йому запропонували взяти краєзнавчу тему – історію старообрядських монастирів Куренівки, а він у дитинстві лише краєм вуха чув про те, що такі колись були, бо ж від них і сліду не залишилося в селі. На щастя, збереглися архіви, у яких знайшовся надзвичайно багатий документальний матеріал. Саме тоді Сергій заглибився в дослідження великого пласту історії рідного краю. Не тільки сумлінно працював в архівах, а й збирав історію монастирів по крупинках на місці, розпитував старожилів, односельчан, людей, які давно виїхали із села. Тепер він з вдячністю

згадує свого першого вчителя історії, – директора Куренівської восьмирічної школи Леоніда Марковича Гальчинського, вчительку російської мови та літератури Олену Севастьянівну Берьозову, завідувачку Ольгопільського краєзнавчого музею Марію Іванівну Кифоренко, які активно підтримали молодого дослідника, тим більше, що цікавився він не тільки монастирями, а й усією минувшиною рідного краю.

Відчувши впевненість у своїх силах, а також необхідність розширити дослідницьку тему, Сергій вступає до аспірантури Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Його курсова (зважає: не дипломна, а курсова!) робота стала основою кандидатської дисертації та монографії «Куренівське тримонастир'я: історія російського старообрядського центру в Україні (1675–1935)», що побачила світ у Києві в 1999 році. Захистив дисертацію Сергій Таранець 23 квітня 2003 року. Його науковим керівником був професор Геннадій Володимирович Боряк.

Предметом дослідження дисертації стали джерела з історії російського старообрядства Правобережної України кінця XVIII – початку XX ст. До нього означена проблема не привертала помітної уваги українських дослідників. Старообрядці з'явилися на Правобережній Україні наприкінці XVII ст. У XIX – на початку XX ст. старовіри як соціокультурний феномен мали помітний вплив на широкий комплекс чинників господарського, станового, культурного життя краю, були суб'єктом відчутних етнокультурних контактів з автохтонним населенням, урешті, відігравали істотну роль у старообрядському світі загалом. Саме на Правобережжі локалізувався один із найпотужніших старообрядських центрів – Куренівка, де народився Сергій.

У монографії досліджувалися причини ліквідації та зруйнування Куренівських монастирів, що були викликані утвердженням радянської влади в регіоні, простежувалися долі старовірів у радянський період. Не ставлю собі за мету детально аналізувати 400-сторінкову роботу земляка. Власне, це і не є моїм завданням, бо головна мета передмови – привернення уваги до особистості Сергія Васильовича, його сумлінності як науковця і як людини. Зрештою, як лише за якихось двадцять років можна зі скромного вчителя вирости до провід-

ного вченого України у своїй галузі і при цьому не полишати уваги й до локальної історії свого краю, яка, утім, є невіддільною складовою загальної історії. Прикладом може слугувати книга «Нариси з історії Чечельника», що побачила світ у 2000 році до 500-річчя селища. Її автори – Станіслав Вовк, Володимир Косаківський і Сергій Таранець, який написав розділ «Містечко Чечельник під владою Російської імперії». У 2015-му він успішно захистив докторську дисертацію «Старообрядство в соціокультурному просторі Російської імперії наприкінці XVII – на початку XX століття».

Маючи в науковому доробку вже понад двадцять книг, ступінь доктора історичних наук, Сергій Васильович донині не байдужий до проблем рідного краю. Це засвідчується не тільки тим, що паралельно з глибоким вивченням своєї основної теми він залишається зразковим краєзнавцем, автором численних розвідок, зокрема, про долю унікальної пам'ятки XIX–XXI ст. – вузькоколіїної залізниці, що проходить і через Чечельницький район. Публікації в пресі – це свідчення ще однієї грані його багатомірного таланту – таланту публіциста.

А чого лишень варта його «Історія села Куренівка»! Хоч і сам я давно, як кажуть, у темі, є автором і співавтором кількох краєзнавчих видань, усе ж таки цю книгу вважаю зразком того, як потрібно працювати над написанням історії своєї малої батьківщини. Звичайно ж, не кожному селу щастить на таких земляків, як С. В. Таранець.

Не буде перебільшенням, коли напишу, що й історичній науці України пощастило. Адже до Таранця майже ніхто не приділяв уваги темі старообрядства. Понад десять років тому, коли я працював власним кореспондентом обласної газети «Вінниччина», там була надрукована розповідь під заголовком «Вчений з Куренівки», у якій мова йшла саме про нього. Завершувався той матеріал словами: «Наукова діяльність Сергія Таранця може бути добрим прикладом для тих, хто хоче досягти вагомих успіхів у житті й у своїй професійній діяльності. Почавши з малого, можна досягти багато. Варто тільки поставити перед собою чітку мету і впевнено іти до неї». Це й сьогодні є життєвим кредо Сергія Таранця.

* * *

Виокремити щось головне з напрямів діяльності С. В. Таранця майже неможливо. Бо, на мою думку, все, що він робить, є дуже важливим. І коли в 2000–2002 роках завідував науковим архівом Інституту української археографії, відтак упродовж 2002–2020 років був науковим і старшим науковим співробітником відділу джерелознавства нової історії України XIX – початку XX ст. цієї ж установи. З його офіційної біографії відомо, що з 2006 року Сергій Васильович очолює оргкомітет Міжнародних науково-практичних конференцій «Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність». В одній із них, що відбулася в 2011 році, пощастило й мені взяти участь. Представницький науковий форум за участю провідних учених світу, священнослужителів, київського архієпископа Саватія – очільника Руської Православної Старообрядської Церкви в Україні (нині покійного) – відбувався, зокрема, і в Бершаді. І власне під час підготовки й проведення конференції я відчув, як голова оргкомітету з особливою увагою та сумлінністю ставиться до проведення таких заходів. Згодом матеріали конференцій публікувалися на сторінках збірника наукових праць та матеріалів, редактором якого є сам Сергій. Ця книга є неперіодичним виданням Музею історії та культури старообрядства України. Його фундатор і керівник – також він, С. В. Таранець. До речі, свого часу (1997 р.) він був засновником шкільного краєзнавчого музею в с. Вербка Чечельницького району Вінницької області.

Час від часу мені щастить брати участь і в інших заходах, що проводяться з ініціативи Сергія Васильовича. Пам'ятним було відкриття Поклонного хреста в старообрядському с. Пилипонівка, якого, на жаль, уже немає на карті, бо ще в 60-х роках XX ст. воно стало одним з мікрорайонів м. Бершаді. С. В. Таранець завжди бажаний гість у цьому селі. Він підтримує дружні й ділові стосунки з місцевою церковною громадою, зокрема її старостою – депутатом Бершадської міської ради Павлом Даниловичем Глазовим.

Мені імпонує, що Сергій, коли перебуває в рідних краях, обов'язково телефонує, повідомляє про приїзд. Ми знаходимо можливість

зустрітися й поспілкуватися. А коли в нього ще й цікавий гість, то це стає справжнім святом змістовного спілкування, як це, наприклад, було з японським дослідником старообрядства Х. Сакамото. Той день у редакції районної газети справді був не просто пам'ятним, а й насиченим.

Здається, нема кінця невичерпній енергії ще порівняно молодого вченого (що таке п'ятдесят років?). Близько 300 наукових та науково-популярних праць, дев'ять монографій, публікації в пресі, у тому числі регіональній. При цьому науково-творчо-публіцистичний потенціал С. В. Таранця ще не розкритий до кінця. Це означає, що набагато ширший пласт для досліджень чекає його в майбутньому. Варто зауважити, що Сергій Васильович вивчає найскладніші й водночас дискусійні питання історії старообрядства – чисельність старообрядців у Російській імперії, долю старообрядського капіталу в торгівлі, промисловості, сільському господарстві, соціальну структуру старообрядської спільноти, історію старообрядських конфесій, менталітет, освіту, благодійність, літературу, іконопис, колекціонування та мусейну справу старовірів.

Особливу увагу С. В. Таранець приділяє вивченню традиційної культури й повсякденного життя подільських старообрядців у ХХ – на початку ХХІ ст. Саме цій темі присвячений альбом, який він підготував у 2016 році. Це розкішне повнокольорове видання важко назвати академічним, хоча й надруковане воно під егідою НАН України. У своїй передмові редактор альбому Г. В. Боряк зазначає, що автор книги є піонером усебічного наукового пізнання традиційного побуту старообрядців регіону, який він досліджував тривалий час, проводячи десятки історико-археографічних та етнографічних експедицій, у ході яких йому вдалося побувати майже у всіх місцях компактного проживання старообрядців Вінницької, Хмельницької та Одеської областей.

Г. В. Боряк зауважує, що задум автора альбому є досить своєчасним, оскільки культура старообрядців Поділля, як і саме старообрядство, поступово зникає, і через десять-п'ятнадцять років може зникнути й сам предмет дослідження, що багато явищ культури подільських старо-

обрядців пішло в небуття незафіксованими. Насамперед це стосується традицій книгописання, іконопису, народної творчості, традиційного одягу чоловіків, взуття, знарядь праці тощо. Звичайно, дуже приємно було побачити на світлинах альбому знайомі краєвиди Пилипонівки і, звісно ж, знайомих земляків-старовірів. Без сумніву, альбом Сергія Васильовича «Поділля. Традиційна культура та повсякденне життя російських старообрядців в ХХ – на початку ХХІ ст.» є зразком поліграфічного оформлення; ним можна просто насолоджуватися, одночасно знайомлячись з темою. Єдина прикрість – тираж усього 250 примірників. Причина банальна – відсутність коштів на такі видання.

Маючи у своїй домашній книгозбірні багато книг, автором чи упорядником яких є С. В. Таранець, я час від часу їх переглядаю. І щоразу відкриваю для себе щось нове. Недавно гортав суто наукове видання «Джерела з історії Куренівських старообрядських монастирів ХІХ – першої половини ХХ ст.». Книга настільки захопила мене, що довелося відкласти на потім усі інші справи. Приваблює не тільки глибоке знання теми, а й стиль дослідника. Звісно ж, науковий, академічний, і водночас – вільний, доступний, щирий. Це притаманне не всім ученим. Таранець тут належить до приємних винятків.

* * *

Про обдарування Сергія Васильовича свідчить усе його життя, у якому немає місця байдужості, якимось негативним проявам, пасивності. Про нього можна говорити й писати дуже багато. Безсумнівно, його творчий доробок ще знайде своїх поціновувачів не тільки в Україні, а й у світі. А тим часом зичу йому залишатися таким, як є. І просто далі робити свою справу.

*Федір ШЕВЧУК,
головний редактор газети «Бершадський край»,
заслужений журналіст України*

Література про життя і творчий доробок С. В. Таранця

1. *Байдалюк П.* Куренівка – село трьох монастирів // Подолія. Українська загальнодержавна газета. – 1995. – № 106 (573). – 10 жовтня.
2. *Шевчук Ф. Х., Шарпанівський М. П.* Відкриття музею у Вербці // Панорама. – 1997. – № 29. – 12 квітня.
3. *Панкратов А. В.* На Украине изучали старообрядцев // Независимая газета. – 1999. – 8 декабря. URL : http://religion.ng.ru/style/1999-12-08/8_studied.html
4. *Калініна Л.* Зв'язок з минулим – історія // Народна трибуна. Газета Балтської районної та міської рад Одеської області. – 2000. – № 71 (10 849). – 16 вересня.
5. *Вовк О.* Книги про Чечельник // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації Вінницької області. – 2001. – № 25 (8053). – 23 червня.
6. *Панкратов А. В.* Прошлое и настоящее древлеправославных подолян. (Под красивой обложкой – рассказ о событиях, далеко не всегда благостных) // Независимая газета. Религии. – 2001. – 22 августа.
7. Старовіри на Поділлі // Подолія. Українська загальнодержавна газета. – 2001. – 14 серпня.
8. Обзорение книги. Куренёвское тримонастырь: история русского старообрядческого центра в Украине (1675–1935 гг.). – Киев, 1999. – 159 с. // Церковь. Журнал Русской Православной Старообрядческой Церкви. – Москва, 2002. – Вып. 4–5. – С. 111.
9. Представление книги: Таранец С. В. Старообрядчество Подолии. – Киев, 2000 // Старообрядчество: история, культура, современность. – Москва, 2002. – Вып. 9. – С. 62.
10. Сообщение о защите диссертации: Таранец С. В. // Старообрядчество: история, культура, современность. – Москва, 2004. – Вып. 10. – С. 118.

Література про життя і творчий доробок С. В. Таранця

11. Новые издания. С. Таранец. Старообрядчество города Киева и Киевской губернии // Старообрядец. – 2005. – № 32. [Нижний Новгород]. – Январь.
12. *Яроцкий П.* Гайворон отправляет обновленный поезд // Чорноморський гудок. Газета Одеської залізниці. – 2005. – № 24 (8977). – 29–5 липня.
13. *Яроцкий П.* Вузькоколіїці Рудниця – Гайворон – бути // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації Вінницької області. – 2005. – № 43 (8198). – 20 серпня.
14. *Vaschenko V.* Rusii staroveri in Ucraina // Kitej-grad. – Бухарест. – 2005. – № 11 (84). – Noiembrie.
15. *Бондарчук П.* Таранець Сергій Васильович // Українські історії ХХ ст. Бібліографічний довідник. – Київ, 2006. – Вип. 2. – Ч. 3. – С. 229.
16. Міжнародна науково-практична конференція в Чечельнику // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації Вінницької області. – 2006. – № 44 (8261). – 9 вересня.
17. *Шевчук Ф.* Нові підходи до старої віри // Вінниччина. – 2006. – № 154 (21 812). – 12 вересня.
18. *Байдалюк П.* Погляд на старообрядство з подільської глибинки // Громада. – 2006. – № 35 (2653). – 16 вересня.
19. Церемонія нагороджений 26 февраля 2009 года // Официальный сайт Русской Православной Старообрядческой Церкви. URL : <http://rpsc.ru/news/novosti-mitropolii/tseremoniya-nagrazhdeniya>
20. *Шевчук Ф.* Вчений з Куренівки // Вінниччина. – № 130 (22 426). – 2009. – 18 листопада.
21. *Шевчук Ф.* Поїзд зійшов із рейок, а покарали стрілочників (інтерв'ю С. В. Таранця з приводу аварії на вузькоколіїці Гайворон – Рудниця Одеської залізниці) // Вінниччина. – 2011. – № 30 (22 572). – 20 квітня.
22. *Білоус Б.* Вирішували долю старообрядства // Вінниччина. – 2011. – № 78 (22 620). – 12 жовтня.

23. Білоус Б. Вірність вірі і традиціям // Бершадський край. Громадсько-політична газета району. – 2011. – № 83 (10 108). – 5 жовтня.
24. Гирич І., Шульга В. Відділ джерел з історії України XIX – початку XX ст. // Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України (1991–2011). – Київ, 2011. – С. 66.
25. Дяков П. Унікальне видання // Чечельницький вісник. – 2014. – № 38. – 11 вересня.
26. Кучерявий Ю., Шуть О. На цій землі він народився, цю землю оспівав. Презентація книги Сергія Таранця «Історія села Куренівка» // Чечельницький вісник. – 2016. – № 75–76 (8777). – 22 вересня.
27. Шевчук Ф. Велика історія малого села // Бершадський край. Громадсько-політична газета району. – 2016. – № 46 (10 558). – 18 листопада.
28. Шевчук Ф. Арігато, Сакамото-Сан! // Бершадський край. Громадсько-політична газета району. – 2016. – № 46 (10 558). – 18 листопада.
29. [Шуть О. В.] Збирач перлин народних // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради Вінницької області. – 2017. – № 33–34 (8807). – 27 квітня.
30. Разанова Ю. Старовіри Поділля – автентичність з глибини віків // Вінниччина. – 2017. – № 73 (23 214). – 22 вересня.
31. Відкриття виставки С. В. Таранця у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї // Вінницьке державне телебачення. Телевізійна служба новин Вінниччини. URL : http://www.myvin.com.ua/ru/news/news_vin/culture/10683.html
32. Педін П. Ф. Історіографія досліджень духовного центру росіян-старообрядців у с. Куренівка в працях С. В. Таранця // Роль національних природних парків в розвитку туризму. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції Національного природного парку «Кармелюкове Поділля» (сmt Чечельник, 20–22 вересня 2018 р.). – Вінниця, 2018. – С. 204–210.
33. Шуть О. В. Видатні особистості Чечельницького району Вінницької області // Роль національних природних парків в розвитку туризму. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

Національного природного парку «Кармелюкове Поділля» (сmt Чечельник, 20–22 вересня 2018 р.). – Вінниця, 2018. – С. 267–272.

34. Богданов В. П. Таранец Сергей Васильевич // Старообрядоведение. Энциклопедический и библиографический словарь. Исследователи истории и культуры старообрядчества второй половины XX – начала XXI вв. К XVI Международному съезду славистов в г. Белграде : в 3 т. / науч. ред. и сост. С. В. Таранец; ред. О. Г. Ровнова. – Киев, 2018. – Т. 1. – С. 520–529.

1995

Публікації в газетах:

35. Куренівське тримонастир'я // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради народних депутатів Вінницької області. – 1995. – № 37 (7724). – 16 квітня.

36. Куренівські монастирі на початку ХХ ст. та їх занепад // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради народних депутатів Вінницької області. – 1995. – № 38 (7725). – 20 червня.

37. Куренівські монастирі на початку ХХ ст. та їх занепад (продовження) // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради народних депутатів Вінницької області. – 1995. – № 39 (7726). – 27 червня.

1996

Публікації в газетах:

38. Слідами конференції в Москві // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради народних депутатів Вінницької області. – 1996. – № 22 (7785). – 28 травня.

39. Чечельницьке помістя графів Гудовичів // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради народних депутатів Вінницької області. – 1996. – № 39 (7802). – 24 вересня.

40. Чечельницьке помістя графів Гудовичів (продовження) // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради народних депутатів Вінницької області. – 1996. – № 40 (7803). – 1 жовтня.

41. Душа дарована людям // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради народних депутатів Вінницької області. – 1996. – № 41 (7804). – 6 жовтня (у співавторстві з М. Гальчинським).

1997

Матеріали і тези конференцій:

42. Связи Куренёвских старообрядческих монастырей со старообрядческим миром // Старообрядчество: история, культура, современность. Тезисы III научно-практической конференции (г. Москва, 15–17 мая 1997 г.) / сост. О. П. Ершова, В. И. Осипов, Е. И. Соколова. – Москва, 1997. – С. 115–119.

Публікації в газетах:

43. Герої в пам'яті живуть // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради народних депутатів Вінницької області. – 1997. – № 4 (7819). – 28 січня (у співавторстві з М. Гальчинським).

44. Герої в пам'яті живуть // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради народних депутатів Вінницької області. – 1997. – № 7 (7822). – 18 лютого (у співавторстві з М. Гальчинським).

1998

Матеріали і тези конференцій:

45. Источниковая база по истории Куренёвского тримонастырья // Старообрядчество: история, культура, современность. Материалы IV научно-практической конференции (г. Москва, 14–15 мая 1998 г.) / сост. О. П. Ершова, В. И. Осипов, Е. И. Соколова. – Москва, 1998. – С. 163–169.

1999

Монографії:

46. Куренёвское тримонастырье: история русского старообрядческого центра в Украине (1675–1935 гг.). – Киев, 1999. – 159 с.

Статті:

47. Старообрядство Поділля: питання історії та сучасності // Наукові записки Інституту української археографії та джерелознавства

ім. М. С. Грушевського НАН України. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. – Київ, 1999. – Т. 4. – С. 36–71.

48. Куренёвское тримонастырьё (история Куренёвских старообрядческих мужского и женских монастырей) // Мир старообрядчества: история и современность / отв. ред. И. В. Поздеева. – Москва, 1999. – Вып. 5. – С. 312–336.

Публікації в газетах:

49. Куренівське тримонастир'я. Перший єпископ Подільський і Балтський Варлаам // Чечельницький вісник. Спеціальний випуск. – 1999.

50. Куреневское тримонастырьё: история русского старообрядческого центра в Украине (1675–1935 гг.) // Русь православная. – 1999. – № 40–41. – Ноябрь – декабрь.

2000

Монографії:

51. Старообрядчество Подолии. – Киев, 2000. – 239 с.

Матеріали і тези конференцій:

52. Состояние веры у старообрядцев Южной Бессарабии (XIX – начало XX вв.) // Старообрядчество: история, культура, современность. Материалы V научно-практической конференции (г. Москва, 20–21 ноября 2000 г.) / сост. В. И. Осипов, Е. И. Соколова. – Москва, 2000. – С. 103–112.

Публікації в газетах:

53. З життя українців Ольгопільського повіту // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2000. – № 3 (7975). – 15 січня.

54. Світлій пам'яті Л. М. Гальчинського // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2000. – № 12 (7984). – 18 березня.

2001

Монографії:

55. Нариси з історії Чечельника (від найдавніших часів до нашого часу). – Вінниця, 2001. – 212 с. (у співавторстві з С. Т. Вовком, В. А. Косаківським).

Статті:

56. Старообрядці в Південній Бессарабії (від початку поселення до 1917 року) // Наукові записки Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. – Київ, 2001. – Т. 7. – С. 61–91.

57. Балта старообрядська // Краєзнавство. – Київ, 2001. – № 1. – С. 187–190.

2002

Статті:

58. Розвиток промисловості та торгівлі в старообрядських посадах Чернігівщини у XIX – на початку XX ст. // Наукові записки Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. – Київ ; Хмельницький, 2002. – Т. 8. – С. 5–32.

59. Старообрядці Південної Бессарабії // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – Ізмаїл, 2002. – Вип. 12. – С. 19–20.

60. Старообрядство в Україні // Релігійна панорама. Інформаційно-аналітичний журнал. – Київ, 2002. – № 1 (17). – С. 75–87.

61. Єпископ Савва Куренёвський // Бєлая Криница. – [Ізмаїл], 2002. – № 2–3. – С. 43–44.

2003

Статті:

62. Старообрядчество Украины: вопросы истории и его современного состояния // Старообрядчество: история и культура. Сборник научных трудов. – Барнаул, 2003. – Изд. 2. – Вып. 2. – С. 58–65.

Автореферати:

63. Джерела з історії старообрядства Правобережної України кінця XVIII – початку XX ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук за спеціальністю – 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни / Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. – Київ, 2003. – 18 с.

2004*Монографії:*

64. Старообрядчество города Киева и Киевской губернии. – Киев, 2004. – 352 с.

Рец.: *Гребцова И. С.* Очерки истории старообрядцев Поднепровья. Таранец С. В. Старообрядчество города Киева и Киевской губернии. – Киев, 2004. – 352 с. // Липоване: история и культура русских-старообрядцев. – Одесса, 2005. – Вып. 2. – С. 197–198.

Статті:

65. Историко-археографічні та етнографічні експедиції по старообрядських поселеннях України 1998–2003 років // Український археографічний щорічник. Нова серія. Український археографічний збірник. – Київ ; Нью-Йорк, 2004. – Вип. 8/9. – Т. 11/12. – С. 792–796.

66. Голодомор 1932–1933 років очима жителів с. Куренівка Чечельницького району Вінницької області. Передмова // Український голокост 1932–1933 рр. Свідчення тих, хто вижив : у 10 т. – Київ, 2004. – Т. 2. – С. 269–271.

Матеріали і тези конференцій:

67. Старообрядчество Киевщины: вехи истории // Старообрядство України та Росії: минуле та сучасне. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 1–3 жовтня 2004 р.). – Київ, 2004. – С. 53–58.

68. Старообрядческие приходы города Киева // Старообрядство України та Росії: минуле і сучасне. Матеріали II Всеукраїнської нау-

ково-практичної конференції (м. Київ, 1–3 жовтня 2004 р.). – Київ, 2004. – С. 58–67.

69. Нові археографічні відкриття у галузі вивчення історії Куренівських старообрядських монастирів // Старообрядство України та Росії: минуле та сучасне. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 1–3 жовтня 2004 р.). – Київ, 2004. – С. 134–141.

Публікації в газетах:

70. «Цукровий завод порізали... Черга за залізницею?» // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2004. – № 11 (8197). – 13 березня.

71. Палкий патріот рідного краю. (До 83-ї річниці від дня народження І. Ф. Сандула) // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2004. – № 16 (8202). – 17 квітня.

Редагування та упорядкування:

72. Український голокост 1932–1933 рр. Свідчення тих, хто вижив : у 10 т. – Київ, 2004. – Т. 2. – 443 с. (упоряд. III частини. – С. 269–297.)

2005*Статті:*

73. «Окружное послание» и его место в истории Белокриницкой старообрядческой иерархии // Липоване: история и культура русских старообрядцев. – Одесса, 2005. – Вып. 2. – С. 53–56.

Матеріали і тези конференцій:

74. Расселение старообрядцев на территории Киевщины // Старообрядчество: история, культура, современность. Материалы VII Международной научной конференции (г. Москва – г. Боровск Калужской области, 22–24 февраля 2005 г.) / сост. В. И. Осипов, Н. В. Зиновкина, Е. И. Соколова, А. И. Осипова. – Москва, 2005. – Т. 1. – С. 343–353.

Публікації в газетах:

75. До питання існування Куренівської школи // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2005. – № 31 (8186). – 28 травня.

76. Куренівський цілитель. (До 50-річчя від дня народження Терезюка Василя Петровича) // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2005. – № 42 (8197). – 13 серпня.

77. Зруйнування більшовиками старообрядських монастирів в Куренівці // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2005. – № 43 (8198). – 20 серпня; № 44 (8199). – 27 серпня; № 46 (8121). – 10 вересня.

2006*Збірники документів:*

78. Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей XIX – первой половины XX вв. Сборник документов / сост. С. В. Таранец. – Киев ; Куренёвка, 2006. – Т. 1. – 360 с.

Рец.: *Гребцова И. С.* Рецензия на сборник документов «Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей XIX – первой половины XX вв.». – Киев ; Куренёвка, 2006. – Т. 1. – 360 с. // Липоване: история и культура русских-старообрядцев. – Одесса, 2008. – Вып. 5. – С. 249–250.

Статті:

79. Роль старообрядцев в социально-экономической истории г. Балты (конец XVIII – начало XX вв.) // Липоване: история и культура русских старообрядцев. – Одесса, 2006. – Вып. 3. – С. 61–66.

80. Торгово-промислова діяльність старообрядців м. Балти наприкінці XVIII – на початку XX ст. // Наукові записки Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. – Київ ; Хмельницький, 2006. – Т. 14. – С. 126–148.

81. Предисловие // Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей XIX – первой половины XX вв. Сборник документов / сост. С. В. Таранец. – Киев ; Куренёвка, 2006. – Т. 1. – С. 15–48.

Матеріали і тези конференцій:

82. Русские старообрядцы на территории Украины: заселение, история и современное положение // Культура русских-липован в национальном и международном контексте. Сборник научных сообщений Международного научного симпозиума Общества русских-липован Румынии (г. Браила, 10–13 марта 2006 г.) / под ред. И. Евсеева, С. Молдован, Т. Воронцовой. – Бухарест, 2006. – Вып. 4. – С. 352–359.

Публікації в газетах:

83. Русские старообрядцы на территории Украины: заселение, история и современное положение // Зори. Двухязычный ежемесячник Общины русских-липован Румынии. – 2006. – № 7 (167). – С. 22–23.

Редагування та упорядкування:

84. Український голокост 1932–1933 рр. Свідчення тих, хто вижив : у 10 т. – Київ, 2006. – Т. 3. – 432 с. (упоряд. – С. 48–59.)

2007*Монографії:*

85. Джерела з історії старообрядства Правобережної України кінця XVIII – початку XX ст. – Київ, 2007. – 456 с.

Статті:

86. Зруйнування більшовиками старообрядських монастирів в Куренівці Чечельницького району Вінницької області // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2007. – С. 77–84.

87. Русское старообрядчество в Украине в XX веке // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2007. – С. 43–51.

88. Від упорядника // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2007. – С. 9–17.

89. От составителя // Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2007. – С. 18–27.

Матеріали і тези конференцій:

90. Резолюція I Міжнародної науково-практичної конференції «Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність» // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів (смт Чечельник, с. Куренівка, Чечельницький район, Вінницька область, 1–4 вересня 2006 р.) / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2007. – С. 225–229 (у співавторстві з І. В. Поздєєвою, О. А. Пригаріним).

91. Резолюція I Международной научно-практической конференции «Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность» // Там же. – С. 230–234 (в соавторстве с И. В. Поздеевой, А. А. Пригариним).

92. Географія розселення та соціальна структура старообрядських громад Волині в XIX – на початку XX ст. // Звягель – Новоград-Волинський: від сивої давнини до сьогодення. Матеріали Міжнародної науково-красназавчої конференції, присвяченої 750-річчю від першої літописної згадки про місто (м. Новоград-Волинський, 3–6 липня 2007 р.) : у 2 т. – Житомир, 2007. – Т. 1. – С. 167–174.

Публікації в газетах:

93. Академія – для академіків? «Прості смертні» науковці НАН України можуть на все життя залишитися «бомжами» // Україна мо-
лода. – 2007. – № 68 (3099). – 14 квітня.

94. Причини голодомору на Чечельниччині у 32–33 роках XX ст. // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2007. – № 29–32 (8306–8309). – 21, 28 липня; 4, 11 серпня.

95. Учитель через все життя. (До 80-річчя з дня народження Олени Севаст'янівни Берьозової) // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2007. – № 21 (8298). – 26 травня.

96. «Душа щира, на розпашку». (До річниці з дня смерті Петра Матвійовича Недзеленка) // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради та райдержадміністрації. – 2007. – № 27 (8304). – 7 липня.

Редагування та упорядкування:

97. Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ ; Куренівка ; Чечельник, 2007. – Вип. 1. – 236 с.

2008

Статті:

98. Розселення та соціально-економічне становище старообрядців Волині в XIX – на початку XX ст. // Український історичний журнал. – 2008. – № 3 (480). – С. 75–86.

99. Старообрядці в Україні як субетнічна група росіян // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. – Київ, 2008. – Вип. XV. – С. 335–343.

100. Домашня та шкільна освіта старообрядців у XVIII – на початку XX ст.: аспекти історії // Наукові записки Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. – Київ, 2008. – Т. 16. – С. 191–207.

101. Відомості про торгівлю у містечках Правобережної України в середині XIX ст. // Наукові записки Інституту української археогра-

фії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. – Київ ; Хмельницький, 2008. – Т. 17. – С. 175–188.

102. Розселення старообрядців на території Бессарабії (кінець XVIII – початок XX ст.) // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2008. – Вип. 19. – С. 79–90.

103. Економічна діяльність старообрядців Бессарабії у XIX – на початку XX ст. // Література та культура Полісся. (До 80-річчя з дня народження професора Нінелі Миколаївни Аврат). – Ніжин, 2008. – Вип. 44. – С. 163–176.

104. Русская Православная Старообрядческая Церковь на рубеже веков: конец XX – начало XXI вв. // Липоване: история и культура русских-старообрядцев. – Одесса, 2008. – Вып. 5. – С. 149–161.

105. Старовіри-безпопівці в Україні та Росії: питання історії та сучасності // Релігійна панорама. – 2008. – № 7. – С. 68–78.

106. Старообрядчество в Российской Федерации в конце XX – начале XXI вв. // Доля старообрядства у XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2008. – Вип. 2. – С. 44–75.

107. Балтська єпархія Давньоправославної Церкви Христової, що не приймала Окружного послання у першій половині XX ст. // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2008. – Вип. 2. – С. 108–119.

108. Молчанов Евгений Федорович. (К 75-летию со дня рождения доктора биологических наук) // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2008. – Вип. 2. – С. 304–321.

109. Передне слово // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2008. – Вип. 2. – С. 9–25.

110. Вступительное слово // Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность. Сборник научных трудов

и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2008. – Вып. 2. – С. 26–43.

111. Передмова // Український голокост 1932–1933 рр. Свідчення тих, хто вижив : у 10 т. / за ред. Ю. А. Мицика. – Київ, 2008. – Т. 6. – С. 10–22.

Матеріали і тези конференцій:

112. Синодик Куренёвских монастырей – важный источник по истории и культуре старообрядцев Белокриницкой иерархии // Традиционная книга и культура позднего средневековья. История, книжность и культура русского старообрядчества. Труды Всероссийской научной конференции к 40-летию полевых археографических исследований МГУ им. М. В. Ломоносова (г. Москва, 27–28 октября 2006 г.) / отв. ред. И. В. Поздеева : в 2 ч. – Ярославль, 2008. – Вып. 7. – Ч. 2. – С. 177–187.

Рецензії:

113. *Апанасенок А. В.* «Старая вера» в Центральном Черноземье: XVII – начало XX вв. – Курск, 2008. – 304 с. // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2008. – Вип. 2. – С. 322–333.

Публікації в газетах:

114. Святині чи антикваріат? // Дзеркало тижня. Міжнародний громадсько-політичний тижневик. – 2008. – № 19 (698). – 24 травня.

Редагування та упорядкування:

115. Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2008. – Вып. 2. – 336 с.

116. Український голокост 1932–1933 рр. Свідчення тих, хто вижив : у 10 т. – Київ, 2008. – Т. 6. – 692 с. (упоряд. III частини. – С. 343–427.)

2009

Статті:

117. Старообрядці Бессарабії та їх переслідування російським урядом у XIX – на початку XX ст. // Український історичний журнал. – 2009. – № 4 (487). – С. 84–94.

118. Библиотека Киевской Успенской старообрядческой общины // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. – Київ, 2009. – Вип. 88. – Ч. 2. – С. 110–116.

119. Липовани // Енциклопедія історії України. – Київ, 2009. – Т. 6 : Л–М. – С. 153–154.

120. Балтская епархия Древлеправославной Церкви Христовой (неприемлющая Окружного послания) в первой половине XX в. // Липоване: история и культура русских-старообрядцев. – Одесса, 2009. – Вып. 6. – С. 124–129.

121. Огляд третього випуску // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2009. – Вип. 3. – С. 11–29.

122. Обзор третьего выпуска // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2009. – Вип. 3. – С. 30–49.

123. Археографическая школа профессора МГУ И. В. Поздеевой // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2009. – Вип. 3. – С. 50–80.

124. Проблемы воспитания и образования детей старообрядцев в XVIII – начале XX вв. // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2009. – Вип. 3. – С. 142–187.

125. Поморський старовірський центр на Поділлі у XIX – на початку XXI ст. // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: істо-

рія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2009. – Вип. 3. – С. 202–233.

126. Людавка – село Жмеринського району Вінницької області // Старообрядництво на Вінниччині. Історико-етнографічний нарис сіл Борсків Тиврівського та Людавка Жмеринського районів. – Вінниця, 2009. – С. 56–57.

Матеріали і тези конференцій:

127. Старообрядчество в Российской Федерации конца XX – начала XXI в. // Старообрядчество: история и современность. Материалы Международной научно-практической конференции (г. Санкт-Петербург, 28–30 октября 2008 г.). – Санкт-Петербург, 2009. – С. 77–82.

Рецензії:

128. Боченков В. В. П. И. Мельников (Андрей Печерский): мировоззрение, творчество, старообрядчество. – Ржев, 2008. – 348 с. // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2009. – Вип. 3. – С. 300–311.

Публікації в газетах:

129. О чем умалчивает Молчанов // Крымская газета. – 2009. – № 33 (18 357). – 24 февраля (в соавторстве с Л. Меркушевой).

130. Розбудова соціальної інфраструктури м. Балти в XIX – на початку XX ст. // Ваш інтерес. Незалежний інформаційно-діловий тижневик (м. Балта Одеської області). – 2009. – № 25 (252). – 19 червня – 28 червня; № 26 (253). – 26 червня – 5 липня; № 28 (255). – 10 липня – 19 липня; № 29 (256). – 17 липня – 23 липня; № 30 (257). – 24 липня – 2 серпня; № 31 (258). – 2 серпня – 6 серпня; № 32 (259). – 7 серпня – 16 серпня.

131. Состоялся визит митрополита Корнилия в Киев // Старообрядец. Газета для старообрядцев всех согласий. – 2009. – № 45. – Январь – август.

Редагування та упорядкування:

132. Доля старообрядства в ХХ – на початку ХХІ ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2009. – Вип. 3. – 316 с.

2010*Статті:*

133. Благодійність купців-старообрядців у сфері освіти (друга половина ХІХ – початок ХХ ст. // Український історичний журнал. – 2010. – № 2 (491). – С. 86–95.

134. Старообрядство і російський революційний рух (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) // Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. – Київ, 2010. – Вип. ХVІІ. – С. 134–149.

135. Некрасівці // Енциклопедія історії України. – Київ, 2010. – Т. 7 : Н–О. – С. 358–360.

136. Никон // Енциклопедія історії України. – Київ, 2010. – Т. 7 : Н–О. – С. 388–389.

137. Окружне послання // Енциклопедія історії України. – Київ, 2010. – Т. 7 : Н–О. – С. 556–557.

138. Школа гартування. (Спогади про навчання у Балтському педагогічному училищі) // Наша школа. Науково-методичний журнал Інституту підвищення кваліфікації працівників освіти Одеської області. – Одеса, 2010. – № 4. – С. 194–196.

139. Поморський староверческий центр на Подолье в ХІХ – початку ХХІ вв. // Липоване: історія і культура русских-старообрядцев. – Одеса ; Измаил, 2010. – Вип. 7. – С. 95–100.

140. Освящение поклонного креста в г. Бершадь Винницкой области // Доля старообрядства в ХХ – на початку ХХІ ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ ; Вінниця, 2010. – Вип. 4. – С. 357–359.

141. От редактора // Савостьянова О. П. Беглопоповская община села Коломенского (конец ХVІІІ–ХХ вв.) / под ред. С. В. Таранца. – Киев, 2010. – С. 5–13.

142. Русская Древлеправославная Церковь в конце ХХ – начале ХХІ веков // Судьба старообрядчества в ХХ – начале ХХІ вв.: історія і сучасність. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев ; Винница, 2010. – Вип. 4. – С. 81–115.

143. Огляд четвертого випуску // Доля старообрядства в ХХ – на початку ХХІ ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ ; Вінниця, 2010. – Вип. 4. – С. 15–32.

144. Обзор четвертого выпуска // Судьба старообрядчества в ХХ – начале ХХІ вв.: історія і сучасність. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев ; Винница, 2010. – Вип. 4. – С. 33–51.

145. Собрание старообрядческих икон Ветки и Стародубья черниговского коллекционера Валентина Викторовича Шура // Судьба старообрядчества в ХХ – начале ХХІ вв.: історія і сучасність. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев ; Винница, 2010. – Вип. 4. – С. 52–80 (в соавторстве с Г. Г. Нечаевой).

146. Старообрядство і російський революційний рух (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) // Доля старообрядства в ХХ – на початку ХХІ ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ ; Вінниця, 2010. – Вип. 4. – С. 149–171.

Публікації в газетах:

147. Старым стилем на старом месте. Отдаст ли КГГА киевским старообрядцам должное? // Зеркало недели. – 2010. – № 10 (790). – 13–19 марта.

148. Вузькоколія Гайворон – Рудниця: чи знову «кінець»? // Дзеркало тижня. – 2010. – № 20 (800). – 29 травня – 4 червня.

Редагування та упорядкування:

149. Судьба старообрядчества в ХХ – начале ХХІ вв.: історія і сучасність. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев ; Винница, 2010. – Вип. 4. – 364 с.

150. *Савостьянова О. П.* Беглопоповская община села Коломенского (конец XVIII–XX вв.) / под ред. С. В. Таранца. – Киев, 2010. – 292 с.

2011

Статті:

151. Старообрядці й «культура» хабарництва в Росії // Український історичний журнал. – 2011. – № 2 (497). – С. 50–64.

152. Старообрядці-біглопопівці: становлення та еволюція // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. – Київ, 2011. – Вип. XIX. – С. 380–393.

153. Археографічна діяльність провідного наукового співробітника Бібліотеки Російської академії наук Миколи Юрійовича Бубнова // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. – Київ, 2011. – Чис. 19. – С. 6–24.

154. Пилипони // Енциклопедія історії України. – Київ, 2011. – Т. 8 : Па–Прик. – С. 204.

155. Попови // Енциклопедія історії України. – Київ, 2011. – Т. 8 : Па–Прик. – С. 424.

156. Попівці // Енциклопедія історії України. – Київ, 2011. – Т. 8 : Па–Прик. – С. 420–421.

157. Старообрядство: віхи історії та сьогодення // Історія релігії в Україні. Релігійні меншини України / за ред. А. М. Колодного. – Київ, 2011. – Т. 7. – С. 142–157.

158. Старообрядці-безпопівці в Україні та Росії // Історія релігії в Україні. Релігійні меншини України / за ред. А. М. Колодного. – Київ, 2011. – Т. 7. – С. 157–169.

159. Огляд п'ятого випуску // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ ; Вінниця, 2011. – Вип. 5. – С. 15–42.

160. Обзор пятого выпуска // Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев ; Винница, 2011. – Вип. 5. – С. 43–72.

161. Археографическая и научная деятельность ведущего научного сотрудника Библиотеки Российской академии наук Николая Юрьевича Бубнова // Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев ; Винница, 2011. – Вип. 5. – С. 73–116.

162. Старообрядці-біглопопівці: становлення та еволюція // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ ; Вінниця, 2011. – Вип. 5. – С. 391–410.

Матеріали і тези конференцій:

163. Старообрядческое домашнее и школьное образование в XVIII – начале XX вв. // Культура русских-липован в национальном и международном контексте. Сборник научных сообщений Международного научного симпозиума Общества русских липован Румынии (г. Тульча, 12–14 июня 2009 г.). – Бухарест, 2011. – Вип. 5. – С. 384–402.

164. Высшее образование и благотворительность купцов-старообрядцев в сфере просвещения во второй половине XIX – начале XX вв. // Мир старообрядчества. Язык, книга и традиционная культура позднего Русского Средневековья в жизни своего времени в науке, музейной и библиотечной работе XXI в. Труды II Международной научной конференции (г. Москва, 30–31 октября 2009 г.). – Москва, 2011. – Вип. 8. – С. 475–488.

Редагування та упорядкування:

165. Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ ; Вінниця, 2011. – Вип. 5. – 560 с.

Переклади:

166. *Шевчук Ф. Х.* Фотовыставка старообрядческого архиепископа Савватия Киевского в г. Бершадь Винницкой области // Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность. Сбор-

ник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев ; Винница, 2011. – Вып. 5. – С. 539–543.

2012

Монографії:

167. Старообрядчество в Российской империи (конец XVII – начало XX вв.) / под ред. члена-корреспондента НАН Украины Г. В. Боряка. – Киев, 2012. – Т. 1. – 704 с.

Рец.: *Горбацкий А. А.* С. Таранец. Старообрядчество в Российской империи (конец XVII – начало XX вв.). Т. 1 : Взаимоотношения старообрядческих сообществ с государством и официальной Церковью // Вестник Брэсцкага ўніверсітэта. Навукова-тэарэтычны часопіс. – Брэст, 2013. – № 1. – С. 187–189. – Серия 2 : гісторыя, эканоміка, права.

Статті:

168. Правове становище старообрядців у Росії наприкінці XVII – на початку XX століття // Український історичний журнал. – 2012. – № 3 (504). – С. 78–88.

169. Куренівське тримонастир'я як один з провідних центрів старообрядців у Росії // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Збірник наукових праць / під ред. П. С. Григорчука. – Вінниця, 2012. – Вип. 20. – С. 259–266. – Серія : історія.

170. Добробут та рівень життя старообрядців у Росії в XIX – на початку XX століття // Київська старовина. Науковий історико-філологічний журнал. – Київ, 2012. – № 3 (405) – С. 130–136.

171. Руська Давньоправославна Церква // Енциклопедія історії України. – Київ, 2012. – Т. 9 : П–С. – С. 389.

172. Руська Православна Старообрядська Церква // Енциклопедія історії України. – Київ, 2012. – Т. 9 : П–С. – С. 393–394.

173. Старообрядство // Енциклопедія історії України. – Київ, 2012. – Т. 9 : П–С. – С. 823–825.

Публікації в газетах:

174. Старообрядцы Житомирщины. Осуществлена историко-этнографическая экспедиция // Меркурий. Житомирська обласна ділова газета. – 2012. – № 28 (866). – Липень (у співавторстві з А. О. Сичевським).

2013

Монографії:

175. Старообрядчество в Российской империи (конец XVII – начало XX вв.) / под ред. члена-корреспондента НАН Украины Г. В. Боряка. – Киев, 2013. – Т. 2. – 688 с.

Рец.: *Грязнова В. М.* Рецензия на книгу С. Таранца «Старообрядчество Российской империи» (Т. 2: Старообрядчество в социокультурном аспекте) // Lingua-universum. Межвузовский научный журнал. – Назрань, 2013. – № 5–6. – Сентябрь – декабрь. – С. 26–27.

Рец.: *Столбов В. П.* Старообрядчество через призму экономической истории России. Рецензия на монографию Таранца С. В. «Старообрядчество в Российской империи (конец XVII – начало XX вв.)» / под ред. члена-корреспондента НАН Украины Г. В. Боряка. – Киев, 2012. – Т. 1. – 704 с.; Киев, 2013. – Т. 2. – 688 с. // Аграрный вестник Верхне-Волжья. Научный журнал Ивановской государственной сельскохозяйственной академии им. Д. К. Беляева. – Иваново, 2014. – № 1. – С. 59–62.

Рец.: *Столбов В. П.* История раскола Русской Православной Церкви – история России // Известия высших учебных заведений. Научный журнал. – Иваново, 2014. – Т. 5. – № 1. – С. 75–77. – Серия : гуманитарные науки.

Рец.: *Богданов В. П.* С. В. Таранец. Старообрядчество в Российской империи (конец XVII – начало XX вв.). – Киев, 2012–2013. – Т. 1–2 // Вопросы истории. – 2014. – № 3. – С. 171–173.

Рец.: *Филипович Л. О.* Таранец С. В. Старообрядничество в Російській імперії (кінець XVII – початок XX ст.) // Український історичний журнал. – 2014. – Вип. 1 (№ 514). – С. 192–195.

Рец.: *Сакамото Х.* Таранец С. «Старообрядчество в Российской империи (конец XVII – начало XX вв.)». – Киев, 2012. – Т. 1; 2013. – Т. 2 // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2016. – Вып. 7. – С. 292–299.

Статті:

176. Социальная благотворительность старообрядцев в России в XIX – начале XX в. // Русские старообрядцы. Язык, культура, история. Сборник к XV Международному съезду славистов / отв. ред. Л. Л. Касаткин. – Москва, 2013. – С. 463–477.

177. Новаторство в старообрядческой среде в XVIII – начале XX вв. // Вестник Брэскага ўніверсітэта. Навукова-тэарэтычны часопіс. – Брэст, 2013. – № 1. – С. 45–51. – Серія 2 : гісторыя, эканоміка, права.

178. Стародубщина як один з провідних духовних центрів старообрядців у другій половині XVIII – на початку XX століття // Краєзнавство. Науковий журнал. – Київ, 2013. – № 2 (83). – С. 133–138.

179. Церковна благодійність старообрядців в Росії у XIX – на початку XX ст. // Український історичний збірник. – Київ, 2013. – Вип. 16. – С. 131–146.

180. Соціальна благодійність старообрядців в Росії у XIX – на початку XX століття // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. Збірник наукових праць / гол. ред. член-кореспондент НАН України О. П. Рент. – Київ, 2013. – Вип. 21. – С. 402–414.

181. Старообрядська література в другій половині XVII–XVIII ст. // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. Збірка наукових праць. – Київ, 2013. – Ч. 22–23. – С. 328–343.

182. Чечельник // Енциклопедія історії України. – Київ, 2013. – Т. 10 : Т–Я. – С. 541–542.

183. Старообрядчество на Киевщине // Православная энциклопедия / под ред. патриарха Московского и всея Руси Кирилла. – Москва, 2013. – Т. XXXIII. – С. 238–240.

184. Проблема старообрядчества в современной науке // Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2013. – Вып. 6. – С. 42–59.

185. Историко-археологическая экспедиция на Житомирщину липня 1998 року // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія

та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2013. – Вип. 6. – С. 200–204.

186. Историко-этнографическая экспедиция на Житомирщину липня 2012 року // Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2013. – Вип. 6. – С. 205–227 (у співавторстві з А. О. Сичевським).

187. Архиерейское богослужение архиепископа Савватия в поселке Брацлав Винницкой области // Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2013. – Вып. 6. – С. 228–236.

Матеріали і тези конференцій:

188. Музейное дело и образы старообрядцев в русской живописи // Cultura rușilor lipoveni in context național și internațional / Culegere de comunicări și referate prezentate la Simpozionul științific internațional al CRLR (Tulcea, 12–16 iunie 2013). – București, 2013. – Vol. 6. – S. 443–454.

Публікації в газетах:

189. Новые издания. Старообрядчество в Российской империи (конец XVII – начало XX вв.) / под ред. члена-корреспондента НАН Украины Г. В. Боряка. – Киев, 2013. – Т. 2. – 688 с. // Старообрядец. Информационно-историческое издание. – 2013. – № 53. – Январь – май.

Редагування та упорядкування:

190. Судьба старообрядчества в XX – начале XXI вв.: история и современность. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2013. – Вып. 6. – 240 с. + LXXXIV іл.

2014*Монографії:*

191. Історія села Куренівка (кінець XVII – початок XXI ст.). – Київ, 2014. – 448 с., XLVIII іл.

Відзив : *Кучерявий Ю., Шуть О.* На цій землі він народився, цю землю оспівав. Презентація книги Сергія Таранця «Історія села Куренівка» // Чечельницький вісник. – 2016. – № 75–76 (8777). – 22 вересня.

Відзив : *Шевчук Ф.* Велика історія малого села // Бершадський край. Громадсько-політична газета Бершадського району Вінницької області. – 2016. – № 46 (10 558). – 18 листопада.

Збірники документів:

192. Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей XIX – первой половины XX вв. Сборник документов / сост. С. В. Таранец. – Киев ; Куренёвка, 2014. – Т. 2. – 388 с. + XXXII ил.

Статті:

193. Старообрядчество на Кировоградщине // Православная энциклопедия / под ред. патриарха Кирилла Московского и всея Руси. – Москва, 2014. – Т. XXXV : Кирилопасха–Клосс. – С. 37.

194. Предисловие // Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей XIX – первой половины XX вв. Сборник документов / сост. С. В. Таранец. – Киев ; Куренёвка, 2014. – Т. 2. – С. 13–42.

2015

Статті:

195. Старообрядческие монастыри: становление, эволюция, ликвидация // Старообрядчество: история, культура, современность. – Москва, 2015. – № 15. – С. 39–57.

196. Старообрядчество Кременчугской и Лубенской епархии // Православная энциклопедия / под ред. патриарха Кирилла Московского и всея Руси. – Москва, 2015. – Т. XXXVIII : Коринф–Крискентия. – С. 531–532.

Автореферати:

197. Старообрядство в соціокультурному просторі Російської імперії наприкінці XVII – на початку XX ст. : автореф. дис. ... доктора

іст. наук за спеціальністю : 07.00.02 – всевітня історія / Інститут історії України НАН України. – Київ, 2015. – 36 с.

2016

Альбоми:

198. Подолье. Традиционная культура и повседневная жизнь русских старообрядцев в XX – начале XXI вв. : альбом / отв. ред. член-корреспондент НАН Украины Г. В. Борjak. – Киев, 2016. – 232 с.

Відзив : *[Шуть О. В.]* Збирач перлин народних // Чечельницький вісник. Газета Чечельницької районної ради Вінницької області. – 2017. – № 33–34 (8807). – 27 квітня.

Рец.: *Данилко Е. С.* «Жердочка тонка, речка глибока...». Таранец С. В. Подолье. Традиционная культура и повседневные занятия русских старообрядцев в XX – начале XXI вв. : альбом / отв. ред. чл.-корр. НАН Украины Г. В. Борjak. – Киев, 2016. – 232 с. // Традиционная культура. Научный альманах. – 2018. – Т. 19. – № 3. – С. 175–177.

Рец.: *Гаврюшина Л. К. С.* Таранец. Подолье. Традиционная культура и повседневная жизнь русских старообрядцев в XX – начале XXI вв. – Киев, 2016. – 232 с. // Славяноведение. – 2019. – № 2. – С. 124–126.

Статті:

199. Жизнь прожить – не поле перейти... (К 90-летию со дня рождения выдающегося российского ученого-слависта Л. Л. Касаткина) // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2016. – Вып. 7. – С. 15–30.

200. Иконописец Сергей Федорович Поцелуев // Старообрядська культура та сучасний світ. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2016. – Вип. 7. – С. 31–46.

201. К истории формирования Хмельницкой Георгиевской старообрядческой общины // Старообрядська культура та сучасний світ. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2016. – Вип. 7. – С. 181–191.

202. Первый съезд старообрядческой молодёжи Киевской и всея Украины епархии РПСЦ // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2016. – Вып. 7. – С. 287–291.

Редагування та упорядкування:

203. Старообрядська культура та сучасний світ. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2016. – Вип. 7. – 464 с., іл.

204. Материалы историко-археографических и этнографических экспедиций в с. Петраши Виньковецкого района Хмельницкой области 31 января 2005 г. и 1 марта 2006 г. // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2016. – Вып. 7. – С. 249–276.

205. Каталог специализированной научной библиотеки Музея истории и культуры старообрядчества Украины // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2016. – Вып. 7. – С. 300–460.

2017

Статті:

206. タラネツ著・阪本秀昭訳「ウラル、シベリア、極東における古儀式派教徒の移住」『セーヴェル（ハルビン・ウラジオストクを語る会）、大阪、№. 33、2017年3月、109-117ページ
Розселення старообрядців на Уралі, в Сибіру та на Далекому Сході // Север. Видання Товариства з вивчення Харбіна та Владивостока. – Осака, 2017. – № 33. – Березень. – С. 109–117 (переклад японською мовою Х. Сакамото).

207. Старообрядчество в Бессарабии // Православная энциклопедия / под ред. патриарха Кирилла Московского и всея Руси. – Москва, 2017. – Т. 46. – С. 384–388.

Матеріали і тези конференцій:

208. Старообрядцы и российское революционное движение во второй половине XIX – начале XX вв. // Старообрядчество и революция. Сборник материалов Всероссийской научно-практической и богословской конференции с международным участием (г. Казань, 24–25 июля 2017 г.). – Казань, 2017. – С. 134–139.

Публікації в газетах:

209. Ольгопільський повіт Подільської губернії на початку ХХ ст. // Чечельницький вісник. – 2017. – № 57–58 (8819). – 20 липня.

210. З історії старообрядської громади м. Брацлава Подільської губернії // Прибузькі новини. Немирівська районна громадсько-політична газета. – 2017. – № 29 (107 419). – 14 липня.

211. До питання про будівництво старообрядського храму в с. Шура-Копіївська Подільської губернії // Тульчинський край. Районна газета. – 2017. – № 28 (11 568). – 15 липня.

212. Пилипонівка на рубежі ХІХ–ХХ ст. // Бершадський край. Громадсько-політична газета Бершадського району Вінницької області. – 2017. – № 33 (10 597). – 18 серпня.

213. Старообрядці в соціально-економічній історії м. Балти наприкінці ХVІІІ – на початку ХХ ст. // Ваш інтерес. Незалежний інформаційно-діловий щотижневик, м. Балта Одеської області. – 2017. – № 30 (667). – 27 липня; № 31 (668). – 4 серпня; № 32 (669). – 10 липня.

214. До питання про облаштування міських вулиць Балти електричним освітленням // Ваш інтерес. Незалежний інформаційно-діловий тижневик, м. Балта Одеської області. – 2017. – № 47 (684). – 23 листопада.

2018

Статті:

215. Історико-археографічні й етнографічні експедиції Музею історії та культури старообрядства України в 1998–2017 рр.: завдання,

методика, результати // Український історичний журнал. – 2018. – № 4 (541). – С. 231–236.

216. Петербургский благотворитель Сергей Иванович Тямушев // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2018. – Вып. 8. – С. 15–36.

217. Староверы Лыковы: вековой опыт выживания в экстремальных условиях тайги // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2018. – Вып. 8. – С. 75–117.

218. Старообрядцы чернобыльского согласия: до и после аварии на атомной станции // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2018. – Вып. 8. – С. 222–256 (в соавторстве с Ц. Цукада).

219. Старообрядський архієпископ Саватій Київський. (До річниці з дня упокоєння) // Старообрядська культура та сучасний світ. Збірник наукових праць та матеріалів / відп. ред. та упоряд. С. В. Таранець. – Київ, 2018. – Вип. 8. – С. 399–415.

220. Предисловие // Старообрядоведение. Энциклопедический и библиографический словарь. Исследователи истории и культуры старообрядчества второй половины XX – начала XXI вв. К XVI Международному съезду славистов в г. Белграде : в 3 т. / науч. ред. и сост. С. В. Таранец; ред. О. Г. Ровнова. – Киев, 2018. – Т. 1. – С. 6–8.

221. Абакумов Станислав Николаевич // Старообрядоведение. Энциклопедический и библиографический словарь. Исследователи истории и культуры старообрядчества второй половины XX – начала XXI вв. К XVI Международному съезду славистов в г. Белграде : в 3 т. / науч. ред. и сост. С. В. Таранец; ред. О. Г. Ровнова. – Киев, 2018. – Т. 1. – С. 9–13.

222. Агеева Елена Александровна // Там же. – С. 13–19.

223. Апанасёнок Александр Вячеславович // Там же. – С. 24–30.

224. Арсенина Ольга Владимировна // Там же. – С. 46–51.

225. Аторин Роман Юрьевич // Там же. – С. 51–57.

226. Бахтина Ольга Николаевна // Там же. – С. 58–62.

227. Богданов Владимир Павлович // Там же. – С. 70–76.

228. Болонев Фирс Федосович // Там же. – С. 77–83.

229. Бородкин Александр Викторович // Там же. – С. 88–92.

230. Бубнов Николай Юрьевич // Там же. – С. 100–111.

231. Ильин Всеволод Николаевич // Там же. – С. 204–210.

232. Камзина Алина Джанаровна // Там же. – С. 215–219.

233. Касаткин Леонид Леонидович // Там же. – С. 225–232 (в соавторстве с О. Г. Ровновой).

234. Катькова Валентина Владимировна // Там же. – С. 232–238.

235. Кожурин Кирилл Яковлевич // Там же. – С. 246–252.

236. Кузоро Кристина Александровна // Там же. – С. 273–278.

237. Куприянова Ирина Васильевна // Там же. – С. 278–282.

238. Липинская Виктория Анатольевна // Там же. – С. 286–292.

239. Малышев Владимир Иванович // Там же. – С. 297–303.

240. Морохин Алексей Владимирович // Там же. – С. 319–323.

241. Наградов Илья Сергеевич // Там же. – С. 329–335.

242. Обухович Светлана Анатольевна // Там же. – С. 347–350.

243. Окладников Николай Анатольевич // Там же. – С. 350–354.

244. Плоткин Виталий Анатольевич // Там же. – С. 370–374.

245. Поздеева Ирина Васильевна // Там же. – С. 378–388.

246. Поньрко Наталья Владимировна // Там же. – С. 401–408.

247. Пригарин Александр Анатольевич // Там же. – С. 422–432.

248. Ружинская Ирина Николаевна // Там же. – С. 453–458.

249. Рыжонок Надежда Филимоновна // Там же. – С. 458–461.

250. Савенкова Светлана Рудольфовна // Там же. – С. 462–465.

251. Седов Андрей Васильевич // Там же. – С. 479–482.

252. Семибратов Владимир Константинович // Там же. – С. 483–488.

253. Смилянская Елена Борисовна // Там же. – С. 488–493.

254. Софронов Вячеслав Юрьевич // Там же. – С. 499–505.

255. Старухин Николай Алексеевич // Там же. – С. 505–510.

256. Стороженко Алёна Александровна // Там же. – С. 510–513.

257. Сычевский Антон Александрович // Там же. – С. 513–519.

258. Татаринцева Маргарита Петровна // Там же. – С. 529–532.

259. Толстова Галина Александровна // Там же. – С. 533–538.
 260. Фёдоров Николай Сергеевич // Там же. – С. 547–552.
 261. Хирьянова Людмила Васильевна // Там же. – С. 556–560.
 262. Чувьоров Александр Алексеевич // Там же. – С. 560–565.
 263. Ширшов Александр Васильевич // Там же. – С. 571–575.
 264. Ягудина Оксана Валентиновна // Там же. – С. 592–596.

Матеріали і тези конференцій:

265. Старообрядческие общины г. Черкассы: историко-конфессиональный контекст // Традиции духовной и материальной культуры пограничья. Сборник материалов Международной научной конференции (г. Брест, 15–16 ноября 2016 г.). – Брест, 2017. – С. 236–342.

266. Політика російського уряду щодо Куренівських монастирів у другій половині XIX ст. // Роль національних природних парків в розвитку туризму. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції Національного природного парку «Кармелюкове Поділля» (сmt Чечельник, 20–22 вересня 2018 р.). – Вінниця, 2018. – С. 237–245.

267. Полевые археографические исследования в области старообрядоведения в СССР в середине – второй половине XX в. // Материалы Международной конференции «Всемирный старообрядческий форум» (г. Москва, 1–2 октября 2018 г.) / под ред. М. Б. Пашинина, М. О. Шахова. – Москва, 2018. – С. 245–251.

Редагування та упорядкування:

268. Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2018. – Вып. 8. – 488 с., ил.

269. Старообрядоведение. Энциклопедический и библиографический словарь. Исследователи истории и культуры старообрядчества второй половины XX – начала XXI вв. К XVI Международному съезду славистов в г. Белграде : в 3 т. / науч. ред. и сост. С. В. Таранец; ред. О. Г. Ровнова. – Киев, 2018. – Т. 1. – 604 с.

270. Аргудяева Юлия Викторовна // Старообрядоведение. Энциклопедический и библиографический словарь. Исследователи

истории и культуры старообрядчества второй половины XX – начала XXI вв. К XVI Международному съезду славистов в г. Белграде : в 3 т. / науч. ред. и сост. С. В. Таранец; ред. О. Г. Ровнова. – Киев, 2018. – Т. 1. – С. 31–45.

271. Белобородов Сергей Анатольевич // Там же. – С. 63–70.

272. Боровик Юлия Викторовна // Там же. – С. 84–88.

273. Бураева Светлана Валериевна // Там же. – С. 111–117.

274. Васильева Светлана Владимировна // Там же. – С. 117–125.

275. Власов Андрей Николаевич // Там же. – С. 126–128.

276. Гурьянова Наталья Сергеевна // Там же. – С. 162–169.

277. Данилко Елена Сергеевна // Там же. – С. 169–177.

278. Дутчак Елена Ерофеевна // Там же. – С. 183–191.

279. Дынникова Ирина Владимировна // Там же. – С. 191–195.

280. Журавель Ольга Дмитриевна // Там же. – С. 196–204.

281. Казанцева (Федоренко) Татьяна Генриховна // Там же. – С. 211–214.

282. Керов Валерий Всеволодович // Там же. – С. 238–246.

283. Константинова Марина Константиновна // Там же. – С. 252–258.

284. Костров Александр Валерьевич // Там же. – С. 258–266.

285. Мангилев Пётр Иванович // Там же. – С. 303–310.

286. Осипов Виктор Иванович // Там же. – С. 354–360.

287. Палкин Александр Сергеевич // Там же. – С. 360–366.

288. Покровский Николай Николаевич // Там же. – С. 388–395.

289. Полозова Ирина Викторовна // Там же. – С. 395–401.

290. Починская Ирина Викторовна // Там же. – С. 413–422.

291. Расков Данила Евгеньевич // Там же. – С. 438–446.

292. Сазонова Наталия Ивановна // Там же. – С. 465–473.

293. Фаттахова Лейла Ринатовна // Там же. – С. 541–547.

294. Шахов Михаил Олегович // Там же. – С. 565–571.

295. Юхименко Елена Михайловна // Там же. – С. 582–592.

296. Каталог архива Музея истории и культуры старообрядчества Украины // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2018. – Вып. 8. – С. 440–483.

297. Поступлення в бібліотеку Музея історії і культури старообрядчества України за 2016–2017 гг. // Старообрядческая культура и современный мир. Сборник научных трудов и материалов / отв. ред. и сост. С. В. Таранец. – Киев, 2018. – Вып. 8. – С. 416–439.

2019

Монографії:

298. Місто Переяслав та Переяславський повіт у другій половині XIX – на початку XX століття (нариси з історії та культури). – Київ, 2019. – 232 с., іл.

Розділи в колективних монографіях:

299. セルゲイ・タラネツ「司祭派の展開」(阪本秀昭訳)、阪本秀昭・中澤敦夫編著『ロシア正教古儀式派の歴史と文化』明石書店、東京、2019年。97–124ページ。共著者(中村喜和、阪本秀昭、三浦清美、中澤敦夫、エレナ・ユヒメンコ、豊川浩一、下斗米伸夫、高橋沙奈美、伊賀上菜穂、塚田力、福島千穂、ヨコタ村上孝之、望月哲男、宮崎衣澄) О распространении поповщины // Русское старообрядчество: история и культура. – Токио, 2019. – С. 97–124 (перевод на японский язык Хидэаки Сакамото; в соавторстве с Есикадзу Накамура, Хидэаки Сакамото, Киэхару Миура, Ацуо Накадзава, Еленой Юхименко, Коити Тоекава, Нобуо Симотомай, Санами Танахаси, Нахо Игауэ, Цутому Цукада, Тихо Фукусима, Такаюки Екото-Мураками, Тэцуо Мотидзуки, Идзуми Миядзаки).

Збірники документів:

300. Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей конца XVIII – XX вв. Сборник документов / сост. С. В. Таранец. – Киев ; Куренёвка, 2019. – Т. 3. – 380 с. + XXXII ил.

Статті:

301. Старообрядоведение в научной деятельности профессора И. В. Поздеевой // Язык, книга и традиционная культура позднего

Русского Средневековья в науке, музейной и библиотечной работе. Труды IV Международной научной конференции («Мир старообрядчества») / сост.: Ю. С. Белянкин, Е. В. Воронцова, Н. В. Литвина. – Москва, 2019. – Вып. 10. – С. 377–394.

302. «Старообрядський Єрусалим». З історії поселення липованів у с. Біла Криниця на Буковині // Краєзнавство. Науковий журнал. – 2019. – № 1 (106). – С. 59–70.

303. Предисловие // Источники по истории Куренёвских старообрядческих монастырей конца XVIII – XX вв. Сборник документов / сост. С. В. Таранец. – Киев ; Куренёвка, 2019. – Т. 3. – С. 13–52.

Публікації в газетах:

304. Адміністративно-територіальний устрій Чечельниччини – XX ст. (До питання історії адміністративно-територіального устрою Чечельницького району у 20–60-ті роки XX ст. та нової адміністративно-територіальної реформи в Україні // Чечельницький вісник. Інформаційний, громадсько-політичний тижневик Чечельницького району Вінницької області. – 2019. – 12 квітня. – № 29–30 (8908); 2019. – 26 квітня. – № 33–34 (8910).

2020

Статті:

305. Полевая археография в Московском университете им. М. В. Ломоносова в области изучения старообрядчества в 60–90-е годы XX в. // Славяноведение. – 2020. – № 1. – С. 89–100.

Публікації в газетах:

306. Бершадщина та її сусіди. (До питання історії адміністративно-територіального устрою Бершадського району у 20–60-ті роки XX ст. та нової адміністративно-територіальної реформи в Україні // Бершадський край. Громадсько-політична газета Бершадського району Вінницької області. – 2020. – № 3 (10 726). – 17 січня.

**Організація виставкової і наукової роботи
та виступи на симпозіумах, конференціях,
круглих столах**

1997

III Науково-практична конференція «Старообрядство: історія, культура, сучасність», м. Москва, Росія, 15–17 травня 1997 р.

Связи Куренёвских старообрядческих монастырей со старообрядческим миром.

1998

IV Науково-практична конференція «Старообрядство: історія, культура, сучасність», м. Москва, Росія, 14–15 травня 1998 р.

Источниковая база по истории Куренёвского тримонастырья.

2000

V Науково-практична конференція «Старообрядство: історія, культура, сучасність», м. Москва, Росія, 20–21 листопада 2000 р.

Состояние веры у старообрядцев Южной Бессарабии (XIX – начало XX вв.).

2004

II Всеукраїнська науково-практична конференція «Старообрядство України та Росії: минуле та сучасне», м. Київ, 1–3 жовтня 2004 р.
Старообрядчество Киевщины: вехи истории.

Нові археографічні відкриття у галузі вивчення історії Куренівських старообрядських монастирів.

Міжнародна науково-практична конференція «Історія та культура російських старообрядців», с. Стара Некрасівка, Ізмаїльський район, Одеська область, 8–10 жовтня 2004 р.

Измаильская епархия старообрядцев (1846 г. – начало XX в.)

2005

VII Міжнародна наукова конференція «Старообрядство: історія, культура, сучасність», м. Москва, м. Боровськ, Калузька область, Росія, 22–24 лютого 2005 р.

Расселение старообрядцев на территории Киевщины.

IV Міжнародний науковий симпозіум Громади росіян-липован Румунії «Культура росіян-липован в національному та міжнародному контексті», м. Браїла, Румунія, 10–13 березня 2005 р.

Русские старообрядцы на территории Украины: заселение, история и современное положение.

II Науково-практична конференція «Липовани-старообрядці на Дунаї: історія та культура», м. Кілія, Одеська область, 7–9 листопада 2005 р.

Окружное послание и его место в истории Белокриницкой старообрядческой иерархии.

2006

VI школа-семінар підвищення кваліфікації співробітників, які розпочинали роботу з кириличними рукописними та друкованими книжковими пам'ятками XV–XVII ст., м. Ростов Великий, Росія, 19–25 лютого 2006 р.

I Міжнародна науково-практична конференція «Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія та сучасність», смт Чечельник, с. Куренівка, Чечельницький район, Вінницька область, 1–4 вересня 2006 р.

Русское старообрядчество в Украине в XX в.

Зруйнування більшовиками старообрядських монастирів в с. Куренівка Чечельницького району Вінницької області.

III Науково-практична конференція «Липовани: історія та культура російських старообрядців», с. Стара Некрасівка, Ізмаїльський район, Одеська область, 9–11 жовтня 2006 р.

Роль старообрядцев в социально-экономической истории г. Балты (конец XVIII – начало XX вв.).

Всеросійська наукова конференція до 40-річчя польових археографічних досліджень Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова «Традиційна книга та культура пізнього Середньовіччя: історія, книжність та культура російського старообрядства», м. Москва, Росія, 27–28 жовтня 2006 р.

Синодик Куренївських монастирей – важний источник по истории и культуре старообрядцев Белокриницкой иерархии.

2007

Міжнародна науково-краєзнавча конференція, присвячена 750-річчю від першої літописної згадки про місто Новоград-Волинський, м. Новоград-Волинський, Житомирська область, 3–6 липня 2007 р.

Географія розселення та соціальна структура старообрядських громад Волині в XIX – на початку XX ст.

2008

Науковий колоквіум «Релігійні меншини України», м. Київ, 23 квітня 2008 р.

Старовіри-безпопівці в Україні та Росії: питання історії та сучасності.

II Міжнародна наукова конференція «Проблеми археографії та джерелознавства історії Правобережної України», м. Хмельницький, 22–24 травня 2008 р.

Домашня та шкільна освіта старообрядців у XVIII – на початку XX ст.: аспекти історії.

V Науково-практична конференція «Липовани-старообрядці на Дунаї: історія та культура», с. Муравлівка, Ізмаїльський район, Одеська область, 11–14 вересня 2008 р.

Русская Православная Старообрядческая Церковь на рубеже веков: конец XX – начало XXI вв.

Міжнародна науково-практична конференція «Церковний спів: проблеми джерелознавства, текстології, виконавської інтерпретації», м. Київ, 2–5 жовтня 2008 р.

Библиотека Киевской Успенской старообрядческой общины.

Міжнародна науково-практична конференція «Старообрядство: історія та сучасність», м. Санкт-Петербург, Росія, 28–30 жовтня 2008 р.

Старообрядчество в Российской Федерации конца XX – начала XXI вв.

2009

V Міжнародний науковий симпозіум Громади росіян-липован Румунії «Культура росіян-липован в національному та міжнародному контексті», м. Тульча, Румунія, 12–14 червня 2009 р.

Старообрядческое домашнее и школьное образование в XVIII – начале XX вв.

VI Науково-практична конференція «Липовани: російські старообрядці на Дунаї (історія та культура)», с. Нова Некрасівка, Ізмаїльський район, Одеська область, 17–21 вересня 2009 р.

Балтська єпархія Давньоправославної Церкви Христової, що не приймала Окружне послання в першій половині XX ст.

II Міжнародна наукова конференція «Мова, книга та традиційна культура пізнього Російського Середньовіччя у житті свого часу, у науці, музейній та бібліотечній справі XXI ст.», м. Москва, Росія, 30–31 жовтня 2009 р.

Высшее образование и благотворительность купцов-старообрядцев в сфере просвещения во второй половине XIX – начале XX вв.

2010

Міжнародна наукова конференція «Російське старообрядство в умовах багатостороннього простору: історія, культура, традиції», присвячена 300-річчю заснування російських старообрядських поселень в Україні та 65-й річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні», м. Київ, 22–24 жовтня 2010 р.

Старообрядство і російський революційний рух (кінець XIX – початок XX ст.).

Лекція в Києво-Могилянській академії для студентів-релігієзнавців, м. Київ.

Російські старообрядці в Україні: історія та сучасність.

2011

II Міжнародна науково-практична конференція «Доля старообрядства в XX – на початку XXI ст.: історія і сучасність», м. Вінниця, м. Бершадь, Вінницька область, 29 вересня – 4 жовтня 2011 р.

Старообрядці-біглопопівці: становлення та еволюція.

Виставка у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї, м. Вінниця, 29 вересня 2011 р.

З історії старообрядських громад Вінниччини.

2013

VI Міжнародний науковий симпозиум Громади росіян-липован Румунії «Культура росіян-липован в національному та міжнародному контексті», м. Тульча, Румунія, 12–16 червня 2013 р.

Музейное дело и образы старообрядцев в русской живописи.

2014

XI Міжнародна науково-практична конференція «Старообрядство: історія, культура, сучасність», м. Москва, Росія, 10–12 листопада 2014 р.

Старообрядські монастирі: становлення, еволюція, ліквідація.

2016

Лекція в Японському товаристві дослідників старообрядства для професорів, доцентів та аспірантів вищих навчальних закладів, м. Саппоро, Японія, 28 травня 2016 р.

Старообрядство в соціокультурному просторі Російської імперії наприкінці XVII – на початку XX ст.

Лекція в Центрі слов'янсько-євразійських досліджень Університету Хоккайдо для професорів, доцентів та аспірантів, м. Саппоро, Японія, 31 травня 2016 р.

Старообрядство в Україні наприкінці XVII – на початку XX ст.

Лекція в Інституті філології Університету Осаки для професорів, доцентів та аспірантів, м. Осака, Японія, 3 червня 2016 р.

Російські старообрядці в Україні в XX – на початку XXI ст.

Міжнародна наукова конференція «Традиції духовної та матеріальної культури прикордоння», м. Брест, Білорусь, 15–16 листопада 2016 р.

Старообрядческие общины г. Черкассы: историко-конфессиональный контекст.

2017

Всеросійська науково-практична та богословська конференція з міжнародною участю «Старообрядство і революція», м. Казань, Росія, 24–25 липня 2017 р.

Старообрядцы и российское революционное движение во второй половине XIX – начале XX вв.

Виставка та круглий стіл у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї, м. Вінниця, 7 вересня 2017 р.

Традиційна культура та повсякденне життя російських старообрядців Поділля в другій половині XVII–XX ст.

2018

XVI Міжнародний конгрес славистів, м. Белград, Сербія, 19–25 серпня 2018 р.

Історико-археографічні та етнографічні експедиції Музею історії та культури старообрядства України у 1998–2017 роках: завдання, методика, результати.

Всеукраїнська науково-практична конференція «Роль національних природних парків у розвитку туризму», смт Чечельник, Вінницька область, 20–22 вересня 2018 р.

Політика російського уряду щодо Куренівських монастирів у другій половині XIX ст.

Міжнародна конференція «Всесвітній старообрядський форум», м. Москва, Росія, 1–2 жовтня 2018 р.

Полевые археографические исследования в области старообрядоведения в СССР в середине – второй половине XX в.

Всеукраїнська наукова конференція «Переяславська земля та її місце в розвитку української нації, державності й культури», м. Переяслав-Хмельницький, Київська область, 29 листопада 2018 р.

Місто Переяслав та Переяславський повіт в другій половині XIX – на початку XX ст.

2019

IV Міжнародна наукова конференція «Мова, книга і традиційна культура пізнього Російського Середньовіччя у науці, музейній та бібліотечній роботі», м. Москва, Росія, 15–20 травня 2019 р.

Старообрядознавство в науковій діяльності професора І. В. Поздєєвої.

Міжнародна наукова конференція до Дня слов'янської писемності та культури «Славістика й україністика: взаємне посилення розвитку», м. Київ, 24 травня 2019 р.

Археографічні експедиції в СРСР у галузі старообрядознавства в 40–90-х роках XX ст.

Виставка с. Рогізка (Рогузка) Чечельницького району Вінницької області в Національному музеї літератури України в рамках Всеукраїнської культурно-мистецької акції «Мистецтво одного села», м. Київ, 18 жовтня 2019 р.

З історії с. Рогізка Чечельницького району Вінницької області у XVIII ст.

Показчик співавторів

Вовк Станіслав Трохимович

Гальчинський Микола

Ското-Мураками Такаюкі

Igaue Нахо

Косаківський Віктор Афанасійович

Меркушева Л.

Міура Кіехару

Міядзакі Ідзумі

Мотідзукі Тецуо

Накадзава Ацуо

Накамура Єсікадзу

Нечаєва Галина Григорівна

Поздєєва Ірина Василівна

Прігарін Олександр Анатолійович

Ровнова Ольга Геннадіївна

Сакамото Хидеакі

Сичевський Антон Олександрович

Сімотомай Нобуо

Такахасі Санамі

Тоскава Коїті

Фукусіма Тіхо

Цукада Цутому

Юхименко Олена Михайлівна

Список скорочень

ДЖКП	–	Державне житлово-комунальне підприємство
КГГА	–	Киевская городская государственная администрация
МВС України	–	Міністерство внутрішніх справ України
НАН України	–	Національна академія наук України
РПСЦ	–	Русская Православная Старообрядческая Церковь
СРСР	–	Союз Радянських Соціалістичних Республік
СССР	–	Союз Советских Социалистических Республик
CRLR	–	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România

Іменний покажчик

- Абакумов С. М. – 50
Аврат Н. М., професор – 34
Агеєва О. О. – 50, X, XVI
Адаменко К. М., викладач педучилища – XIX
Алейников В. С., начальник Одеської залізниці – 7
Апанасьонко О. В., доктор історичних наук – 50
Аполлінарій (Дубінін), єпископ Курський – II, III
Аргудяєва Ю. В., професор – 52
Арзіані Є. Л. – X
Арсеніна О. В. – 50
Арумїне М., викладач російської мови – XXI
Аторин Р. Ю. – 50
Байдалюк П. І, журналіст – 20, V
Бахтіна О. М. – 50
Беляєв Д. К. – 43
Белянкін Ю. С. – 55
Березова О. С., учителька – 15, 33, XIV
Березова Т. Н. – XXIV
Беседа О. В., голова Чечельницької районної адміністрації – II, XXIII
Бирюков В. Г. – XX
Білобородов С. А. – 53
Богданов В. П., історик – 23, 43, 51, X
Болонев Ф. Ф., етнограф – 51
Бондарчук П. М., доктор історичних наук – 21
Боровик Ю. В. – 53
Бородкін О. В. – 51
Боряк Г. В., член-кореспондент НАН України – 10–12, 15, 18, 42, 43, 47
Боченков В. В. – 37
Бубнов М. Ю., доктор історичних наук – 40, 41, 51 X, XVII, XVIII
Бураєва С. В. – 53
Варлаам, єпископ Балтський – 26
Васильєва С. В. – 53, XXI
Вахніна Л. К., завідувачка відділу – XXIX
Ващенко В., історик – 21
Висоцька К. І., директор краєзнавчого музею – XII, XVIII
Віктор Галкін, священник – X
Вітковський В. М. – XX
Власов А. М. – 53
Вовк С. Т., редактор газети – 16, 20, 27
Воронцова Е. В. – 55
Воронцова Т. – 31
Гаврюшина Л. К., старший науковий співробітник – 47
Гальчинський Л. М., директор школи – 15, 26
Гальчинський М., журналіст – 24, 25
Гармаш Г. Ф., народний депутат України – 8
Гастелло О. А. – XX
Гирич І. Б., завідувач відділом – 22
Глазов П. Д., голова церковної громади – 17, XX
Глазова Л. Г. – X
Горбацький А. А., професор – 42
Гребцова І. С., професор – 28, 30, XVII
Григорчук П. С. – 42,
Гриценко П. Ю., директор Інституту української мови – XXIX
Грушевський М. С., академік – 4, 5, 7, 15, 22, 26–28, 30, 33, 34
Грязнова В. М., професор – 43
Губіцька Т. Д., начальник Гайворонського відділення Одеської залізниці – VII
Гудовичі, графи, поміщики – 24

Іменний покажчик

- Гурьянова Н. С., професор – 53
Данилко О. С., доктор історичних наук – 47, 53, VIII, XVI
Диннікова І. В. – 53
Дубровіна Л. А., член-кореспондент НАН України – XVII
Дутчак О. Є., професор – 53
Дяков П., редактор газети – 22
Євсєєва І. – 31
Єремєєв П. В. – XXVII
Єршова О. П. – 25
Журавель О. Д. – 53
Журунова Т. Г., культуролог – III
Задирко Г. О. народний депутат України – 9
Зиновкіна Н. В. – 29
Йокото-Мураками Т. – 54, XXI
Ікута М., професор – XXI
Ільїн В. М. – 51
Іоанн Андронік, священник – V
Казанцева (Федоренко) Т. Г. – 53
Калінін М. І., радянський державний діяч – 3
Калініна Л., журналіст – 20
Камзіна А. Д.
Карташева О. І. – X
Касаткін Л. Л., професор – 44, 47, 51 X, XII, XVI, XVII
Касаткіна Р. Ф., доктор філологічних наук – XVII
Катькова В. В. – 51
Керов В. В., професор – 53
Кирило (Гундяєв), патріарх Московський – 44, 46, 48
Кифоренко М. І., завідувачка музею – 15
Кифоренко О. Б., голова районної адміністрації – 6
Кірта Г. М., міністр транспорту України – 6
Клінкович В. Є. – III
Кожурін К. Я., релігієзнавець – 51
Колодний А. М., професор – 40
Кольцов Б. О., голова церковної громади – III
Кольцов М. Н. – X
Константинова М. К. – 53
Корнилій (Титов), митрополит Московський – 37
Корольова О. Є. – XVI
Косаківський В. А., історик, краєзнавець – 16, 27
Косіно Г. – XXI
Костров О. В., доктор історичних наук – 53
Коцюбинський М., письменник – 42
Крит'єв Г. В., заступник начальника Головного слідчого управління МВС України – 9
Кузоро Х. О. – 51
Купріянов І. В. – 51
Кучерявий Ю., редактор районної газети – 22, 46
Левицький І. Ю., начальник Одеської залізниці – 9
Леонт'єва С. І. – X
Ликові, старообрядці-відшельники – 50
Литвина Н. В. – 55
Ліпінська В. А., провідний науковий співробітник – 51
Ліпська А. В., музеєзнавець – III, X, XII
Ломоносов М. В., академік – 7, 35, 55, 58, II
Магола О. А. – X
Майоров Р. О. – X
Малишев В. І., археограф – 51
Мальцева Д. Є. – X

- Мангилев П. І. – 53
 Марущенко В. С., народний депутат України – 9
 Медведєв В. С., викладач – XXX
 Медведєв Ю. В., заступник голови Вінницької обласної ради – X
 Мельников (Печерський) П. І., письменник – 37
 Меркушева Л., журналіст – 37
 Мечников І. І., вчений-біолог – 3, 14, 34
 Микитенко О. О., етнограф – XXIX
 Мицик Ю. А., професор – 35
 Мишков В. Я. – X
 Міура К. – 54 XXI
 Міядзакі І. – 54
 Молдован С., редактор – 31
 Молчанов Є. Ф., директор Нікітського ботанічного саду – 34, 37
 Морохін О. В. – 51
 Мостовий М. В., заступник генерального директора Укрзалізниці – 6
 Мотідзукі Т. – 54, XXI
 Наградов І. С., заступник директора музею – 51
 Накадзава А. – 54, XXI
 Накамура Є., академік – 54, XXI
 Нахо І. – 54, XXI
 Недзеленко П. М. – 33
 Нетреба Ю. Б. – 2
 Нечаєва Г. Г., директор музею – 39, VI, X
 Никон, патріарх Московський – 38
 Обухович С. А. – 51
 Окладников М. А. – 51
 Онищенко О. С., академік, голова Українського комітету славистів – XXIX
 Осипов В. І. – 25, 26, 29, 53, XVI
 Осипова А. І. – 29
 П'янішук С. В., голова Чечельницької районної ради – XXX
 Павло, старець – 5
 Палкін О. С. – 53
 Панкратов А. В., уставник – 20
 Патон Б. Є., академік, президент НАН України – 8
 Пашинін М. Б. – 52
 Педін П. Ф. – 22
 Перфілов Є. І., священник, уставник – XXVI, XXVIII
 Підтуркіна О. О. – X
 Плоткін В. А. – 51
 Поздєєва І. В., професор – 13, 26, 32, 35, 36, 51, 54, II, III, X, XIV
 Покровський М. М., академік – 53
 Полозова І. В. – 53
 Понирко Н. В., завідувачка відділом – 51
 Попови, купці – 40
 Поцелуєв С. Ф., іконописець – 47, XX
 Починська І. В., завідувачка відділом – 53
 Придорожнов С. В., письменник – V
 Прігарін О. А., доктор історичних наук – 32, 51, I, IV, XVI, XVII, XXVII
 Разанова Ю., журналіст – 22
 Расков Д. Є. – 53
 Реєнт О. П., член-кореспондент НАН України – 44
 Репнін Б. О., князь, боярин – 5
 Риžoнок Н. Ф. – 51
 Ровнова О. Г., філолог – 23, 50, 51, 52, 53, XVII
 Рудакова Л. К., почесний член Музею старобрядства – XXIV
 Ружинська І. М. – 51

- Сава (Суржиков), єпископ Балтський – 27
 Савастьянова О. П. – III, X
 Саватій (Кізка), архієпископ Київський – 4, 17, 45, 50, VIII
 Савенкова С. Р. – 51
 Савчук В. В., перший заступник голови районної адміністрації – XXX
 Сазонова Н. І. – 53
 Сакамото Х., почесний професор – 18, 22, 43, 54, XXI, XXIV, XXV
 Сандул І. Ф. – 29
 Севастьянова О. П. – 38, 40
 Семибратов В. К. – 51
 Сєдов А. В. – 51
 Сичевський А. О. – 10, 43, 45, 51, XXVII
 Сімотомай Н., професор – 54, XXI
 Смілянська О. Б., професор – 51
 Соколова О. І. – 25, 26, 29
 Софронів В. Ю. – 51
 Стамбол І. І. – XXIX
 Старухін М. О. – 51
 Столбов В. П., професор – 43, XI
 Стороженко О. О. – 51
 Суржиков В. Ю., художник – X, XIV
 Суса Т. – XXI
 Такахасі С. – 54, XXX
 Тараненко О. О., член-кореспондент НАН України – XXIX
 Таранець В. Й. – 14, XIV
 Таранець О. А. – 14, XIV
 Таранець С. В. – 2–23, 28, 30–48, 50, 52–55, I–VI, VIII–X, XII, XVI, XVII, XIX, XX, XXII–XXV, XXVII–XXX
 Татаринцева М. П. – 51
 Терезюк В. П. – 30
 Тоекава К. – 54
 Толстова Г. О. – 52
 Тямусев С. І., благодійник – 50, IX, X, XII
 Фаттахова Л. Р. – 53
 Федоров М. С. – 52
 Федченко К., фотограф – X
 Филипович Л. О., професор – 43, XXVI
 Фукусіма Т. – 54, XXI
 Хірьянова Л. В. – 52
 Хряков С. – XXX
 Цукада Ц., історик – 50, 54, XXI
 Чайковський П. І., композитор – 36
 Чорновіл Т. В., народний депутат України – 10
 Чувьуров О. О., етнограф – 52
 Шарапанівський М. П., журналіст – 20
 Шахов М. О., філософ – 52, 53
 Шевченко В., заступник міністра транспорту України – 9
 Шевчук О. Ю., музикознавець – III, IX
 Шевчук Ф. Х. (він самий Білоус Б.), головний редактор газети – 2, 15, 16, 18–22, 46, V
 Ширшов О. В. – 52
 Шкіль А. В., народний депутат України – 8
 Шульга В. С. – 22
 Шур В. В., колекціонер – 39
 Шуть О. В., завідувачка районною бібліотекою – 22, 46, 47
 Юров С. М. – XX
 Юрова Г. В. – X
 Юхименко О. М., доктор філологічних наук – 53, 54
 Ющенко В. А., президент України – 6
 Ягудіна О. В. – 52
 Яроцький П., журналіст – 21

Географічний покажчик

Балта, місто – 3, 27, 30, 37, 49, 57, XIX
Балтська старообрядська єпархія – 34, 59
Барнаул, місто – 27
Белград, місто – 12, 13, 23, 50, 52, 53, 61, XXIX
Бершадський район – 49, 55
Бершадщина, регіон – 55
Бершадь, місто – 17, 38, 41, 60, V, VIII, X–XII, XIX
Бессарабія – 34, 36, 48
Біла Криниця, село – 55
Білорусь – 10, 61, VI
Бондурівка, село – 6
Боровськ, місто – 29, 57
Борсків, село – 9, 37, XXIV
Браїла, місто – 7, 31, 57, I
Брацлав, селище – 45, 49, XIX
Брест, місто – 42, 44, 52, 61
Буковина – 55
Бухарест, місто – 21, 31, 41, 45
Вербка, село – 3, 4, 17, 20, VI
Верхньо-Волжя, регіон – 43
Ветка, місто – 10, VI
Ветка, регіон – 39
Вінниця, місто – 10, 22, 27, 37–42, 52, 60, 61, XII, XIV, XXVII
Вінницька область – 3–6, 8, 9, 12, 13, 17, 18, 21, 22, 24, 25, 28, 31, 32, 37, 38, 41, 45, 47, 49, 55, 57, 60–62, II, III, V, VI, VIII, X–XII, XIV, XV, XIX, XX, XXIII, XXIV–XXVI, XXVIII, XXXI
Вінниччина, регіон – 10, 14, 22, 37, 60
Віньковецький район – 48, XXIV
Владивосток, місто – 48
Волинь – 32, 33, 58
Гайворон, залізнична станція – 6, 7, 9, 10, 21, 39, VII
Гатчинський район – XVIII
Гомельська область – 10, VI
Далекий Схід – 48
Добрянка, селище – 5
Донецька область – XXX
Дохно, залізнична станція – 6
Дунай, ріка – 57, 58, 59
Єрусалим, місто – 55
Жабокричка, село – 6
Житомир, місто – 32
Житомирська область – 10, 58
Житомирщина, регіон – 43–45
Жмеринський район – 37
Замошенський Казанський монастир – 6
Зибка, слобода – 5
Іваново, місто – 43
Ізмаїл, місто – 27, 38, IV
Ізмаїльська старообрядська єпархія – 56
Ізмаїльський район – 57, 58, 59, IV
Казань, місто – 49, 61
Калужська область – 29, 57
Кармелюкове Поділля, природний парк – 22, 23, 52
Каташин, село – 6
Київ – 1, 2, 5, 13, 15, 21–23, 25–48, 50, 52–56, 58, 59, 62, VIII, XVII, XXVI, XXX–XXXII
Київська губернія – 5, 21, 28
Київська область – 6, 9, 10, 62
Київщина, регіон – 28, 29, 44, 57
Кілія, місто – 57, I
Кіото, місто – XXII
Кіровоградська область – 6, 9, VII
Кіровоградщина, регіон – 46
Коломинське, село – 40
Котовськ (Подільськ), місто – 14
Краматорськ, місто – XXX

Географічний покажчик

Красниці, село – XVIII
Краснянка, село – 4
Кременчуцька та Лубенська єпархія – 46
Круги, село – 5
Кунича, село – 8, V
Куренівка, село – 3, 4, 6, 8, 11, 12, 14–16, 20–22, 28, 30–33, 45, 46, 54, 57, III, XIV, XV, XXV
Куренівське тримонастир'я – 20, 24–26, 42, 56
Куренівські старообрядські монастирі – 6, 7, 11, 13, 15, 19, 24–26, 29–31, 35, 46, 52, 54–56, 58, 61
Курськ, місто – 35
Ленінградська область – XVIII
Літин, місто – XXV
Людавка, село – 37
Молдова – 8, V
Москва, місто – 5–7, 9, 13, 20, 25, 26, 29, 35, 41, 44, 46, 48, 52, 55–62, XVI
Московська область – 3
Московська Русь – 5
Московський воєнний округ – 3
Муравлівка, село – 58
Назрань, місто – 43
Наро-Фомінськ, місто – 3
Немирівський район – XIX
Нижній Новгород, місто – 21
Ніжин, місто – 34
Нова Некрасівка, село – 59
Новоград-Волинський (Звягель), місто – 32, 58
Нью-Йорк, місто – 28
Одеса, місто – 28–30, 34, 36, 38
Одеська залізниця – 6, 10, 21
Одеська область – 9, 18, 20, 37, 38, 49, 57–59, I, IV, XIX
Одещина, регіон – 14
Ольгопільський повіт – 26, 49
Осака, місто – 12, 48, 61
Переяслав (Переяслав-Хмельницький), місто – 54, 62
Переяславська земля – 62
Переяславський повіт – 54, 62
Петраші, село – 48, XXIV
Пилипи-Борівські, село – XX
Пилипонівка, село – 17, 19, 49
Південна Бессарабія – 26, 27, 56
Піщанський район – 6
Поділля – 2, 12–14, 18–20, 22, 23, 25, 26, 36, 38, 47, 61
Подільська губернія – 49
Подніпров'я, регіон – 28
Полісся – 34
Правобережна Україна – 5, 7, 8, 15, 28, 31, 33, 58
Ржев, місто – 37
Ріпкінський район – 5
Рогізка (Рогузка), село – 62, XXXI
Російська імперія – 10–12, 16, 18, 42, 43, 46, 60
Російська Федерація – 34, 37, 59
Росія – 3, 5, 7–9, 13, 28, 34, 40, 42–44, 56–62, XVI
Ростов Великий, місто – 8, 57
Рудниця, залізнична станція – 6, 7, 9, 10, 21, 39
Румунія – 7, 31, 41, 57, 59, 60, I
Русь – 46, 48
Санкт-Петербург, місто – 5, 9, 37, 59
Саппоро, місто – 12, 60, XIX, XXI
Сербія – 12, 61, XXIX
Сибір – 48
Союз Радянських Соціалістичних Республік – 3, 13, 14, 52, 62
Ставки, село – 6

Стара Некрасівка, село – 57, IV	Черкаси, місто – 52, 61
Стародубщина, регіон – 39	Чернівецька область – 9, 12
Тиврівський район – 4, 5, 9, 37, XXIV	Чернігівська область – 5
Токіо, місто – 13, 54	Чернігівщина, регіон – 27
Томашпільський район – XX	Чечельник, селище – 6, 16, 20–23, 27, 32, 33, 44, 52, 57, 61, II, XXIII, XXV
Тульча, місто – 41, 45, 59, 60	Чечельницький район – 3, 4, 6, 8, 14, 16, 17, 22, 28, 31, 32, 55, 57, 62, III, VI, XIV, XV, XXXI
Тульчинський район – XXVI, XXVIII	Чечельниччина, регіон – 33, 55
Україна – 2, 5, 7–13, 15–22, 25–29, 31–34, 36, 38, 40, 42–49, 54–61, XIII, XIV	Чорнобильська зона відчуження – 6
Урал – 48	Чорнобильський Пустинно-Ніколь- ський монастир – 6
Флорештський район – 8, V	Шура-Копіївська, село – 49, XXVI, XXVIII
Харбін, місто – 48	Японія – 12, 60, 61, XIX, XXI, XXII
Хмельницька область – 12, 18, 48, XXIV	Ярославль, місто – 35
Хмельницький, місто – 27, 30, 34, 58	
Центральне Чорнозем'я – 35	

Основні дати життя та діяльності доктора історичних наук С. В. Таранця	3
<i>Шевчук Ф. Х.</i> Дорога до джерел	14
Література про життя і творчий доробок С. В. Таранця	20
Хронологічний покажчик праць	24
Організація виставкової і наукової роботи та виступи на симпозиумах, конференціях, круглих столах	56
Покажчик співавторів	63
Список скорочень	63
Іменний покажчик	64
Географічний покажчик	68

Наукове видання

Сергій Васильович Таранець
Матеріали до біобібліографії
вчених України

Автор вступної статті: Ф. Х. Шевчук

Упорядник: Ю. Б. Нетребя

Комп'ютерний дизайн та верстка: А. В. Біленко

Комп'ютерна верстка кольорової вклейки: А. І. Терешкевич

Художнє оформлення та технічна редакція: С. В. Таранець

Коректура: Н. Я. Захарченко

Підписано до друку 30.01.2020. Формат 60x84 1/16.

Папір офсетний. Гарнітура "Таймс". Друк цифровий.

Ум. друк. арк. 6,05. Обл. вид. арк. 6,5.

Наклад 200 прим. Замовлення № 31.01.2020

Видруковано: «Видавництво Ліра-К»

Свідоцтво № 3981, серія ДК.

03115, м. Київ, вул. Ф. Пушніної, 27

Тел./факс (044) 247-93-37; 228-81-12